

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3Telefonok:
Kiadóhivatal: 8-58
Szerkesztőség: 5-10, 8-52

NAPILÓ

Előfizetési ár belsőben
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnap utáni napokon is

XXXI. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1930. JANUAR 17.

PÉNTEK

16. SZÁM

Popovics Dáka lemondott és Dunjics Radoszláv miniszterelnökségi főinspektor lett a dunai bánóság új bánja

Misovics Vidoje segédbán nyugdíjba megy, utódjává Nikolics Milánt, a vardari bánóság eddigi segédbánját nevezték ki

Novisadról jelentik: Popovics Dáka dunai bán csütörtökön délelőtti tízenegy órakor megjelent Zsivkovics Petár tábornok, miniszterelnök-belügyminiszter kabinetjében és a miniszterelnöknek a következő szövegű lemondólevelet nyújtotta át:

Elnök Ur!

A dunai bánóság néhány kérdésében nem tudtam a számomra illetékes tényezőkkel a kívánt egyetértést létrehozni, ezért kérem Önt, fogadja el a báni állásról való lemondásomat.

Egyidejűleg tisztelettel arra kérem Elnök Urat, legyen meggyőződve arról, hogy, mint az állam polgára, a jövőben is eleget fogok tenni kötelességeimnek. Továbbra is minden erőmmel arra töreksem, hogy segítségére legyen Öfelsége Alekszandar király fenkölt intenciói megvalósításának. Törekedni fogok arra is, hogy a szép hazánk konszolidálása érdekében Ön által kidolgozott nagykonceptiójú program sikeres kivitelében, mint az állam egyszerű polgára, közreműködhessem.

Beograd, 1930. január 16.

Popovics Dáka
a dunai bánóság lemondott bánja.

Zsivkovics Petár miniszterelnök-belügyminiszter Popovics Dáka bán lemondását elfogadta.

Mint az Avala jelenti Beogradból, Öfelsége Alekszandar király a miniszterelnök-belügyminiszter javaslatára

Dunjics Radoszlávot, a miniszterelnökség eddigi főinspektorát dunai bánná nevezte ki.

Öfelsége Alekszandar király ugyanezzel az ukázával

Misovics Vidojet, a dunai bánóság eddigi segédbánját nyugdíjállományba helyezte és Nikolics Milánt, a vardari bánóság eddigi segédbánját nevezte ki a dunai bánóság segédbánjává.

Öfelsége Alekszandar király Popovics Dusán szombori kerületi inspektorát is nyugdíjállományba helyezte.

Popovics Dáka csütörtökön este fél hétkor fogadta a sajtó képviselőit, akik búcsúlátogatáson jelentek meg nála. Popovics Dáka a következő szavakkal búcsúzott el az újságíróktól:

— Köszönöm uraim, hogy elfőttek hozzám az utolsó órában, amit még hivatalban töltök. Én amennyire csak lehetett, igyekeztem a nyilvánossággal minél közvetlenebb kapcsolatot fenntartani és ehhez természetesen az Önök segítségére volt szükségem. Köszönöm Önöknek ezt a segítséget. Ami lemondásomat illeti, ahhoz amit az Avala jelentett, semmi hozzáfűzésöm nincs. Sajnálom, hogy pozíciómát most hagyom el, amikor a szervezési munkálatoknak legnehezebb részén már túl vagyunk. Hivatalomban már csak néhány órát töltök, az ügyeket átadtam és ezzel távozásom már befejezett tény.

hat a Rajnavidékre, ha a hágai törvényssék megállapítja, hogy Németország felrugta a Young-egyezményt. Azelőtt — a versaillesi szerződés értelmében — a szövetséges hatalmak ilyen esetekben csak közös elhatározással cselekedtek.

A *Matin* mindezt főleg azért hangsúlyozza, mert

Moldenbauer német pénzügyminiszter

a lap szerint nyilvánvaló, hogy sem Belgium, sem Anglia nem vállalkoznak még egyszer a Rajnavidék katonai megszállására.

A magyar kérdés egyelőre holtpontra van, minthogy a hitelező államok és a magyar delegáció szakértői között folyó tárgyalások sem másították meg a magyar delegáció ragaszkodását a trianoni döntőbírószághoz.

Az általános pesszimizmus csütörtökre nemcsak, hogy nem esőkelet, hanem éppen ellenkezőleg, növekedett.

Egyes hírek szerint szerdán ugyan meg volt a kilátás arra, hogy előzetes megegyezés jöjjön létre a magyar ügyben, ezek a hírek azonban alaptalanoknak bizonyultak és most már csaknem teljes bizonyossággal számolnak azzal, hogy

a hágai konferencia nem fog megoldást hozni a magyar kérdésben.

A legjobb eshetőség még az, hogy nagy erőfeszítésekkel talán sikerülni fog előzetes egyezményt létrehozni, de csak arra vonatkozóan, hogy a magyar kérdés rendkívüli bonolyult problémáit egy meg nem határozott, későbbi időpontban fogják tárgyalni. Általános feltevések szerint arra aligha fog sor kerülni, hogy a hágai konferenciának küszöbönálló befejezéséig parafálni lehessen bizonyos megegyezéseket. Szó van ugyan arról, hogy a magyar ügyben még a jövő héten is legyenek tárgyalások, ezek azonban csak tervek, amelyeknek egyelőre komolyabb alapjuk nincs.

Loucheur einöklete alatt csütörtökön délelőtt összehívték a nagyhatalmak megbízottai a kisantant államok képviselőivel, hogy megbeszéljék azt az ajánlatot, amelyet a kisantant tett Magyarországnak. A nagyhatalmak képviselői kapacitálni próbálták a kisantantot, hogy ajánlatában menjen el az engedékenységre legzsélsős határáig, hogy ily módon létrejöheszen a megegyezés. Ez a tanácskozás délután egy órakor eredménytelenül végződött és így a tárgyalásokat félután és este is folytatták.

A helyzet pillanatnyilag a következő:

Magyarország megítélte azt a koncessziót, hogy az agrárkárosultak ügyét új alapon szabályozza, ami abból áll, hogy hajlandó néhány hétre felfüggeszteni a döntőbírószághoz működését, mert módot akar adni arra, hogy ez alatt az idő alatt a károsultak az érdekelt kisantantállamokkal közvetlenül tárgyaljanak és megegyezhessenek. A kérdés az, hogy milyen összeget szán minden egyes kisantant-állam arra, hogy a károsultakat a közvetlen tárgyalások alapján kielégítsék. A többi, nem agrárkárosultakra nézve Magyarország álláspontja változatlanul az, hogy ezek a perek a döntőbírószághoz tartoznak és azokban a döntőbírószághoz kell itélkeznie.

A kisantant tovább tárgyal *Loucheur*rel és *Olas-*

Holtpontra jutott a magyar kérdés Hágában

Se a kisantant delegátusai, se a magyar megbízottak nem engednek álláspontjukból — Moldenbauer csütörtökön hajnali fél háromig tárgyalat Snowdennal

Hágából jelentik: A tanácskozások központjában német jóvátétel mobilizálásának kérdése állott. *Moldenbauer* pénzügyminiszter és *Melchior*, a németek egyik pénzügyi szakértője, a német és a francia delegációk szerda esti közös vacsorája után hajnali fél háromig tárgyalat *Cheron* francia pénzügyminiszterrel és a *Francia Bank* főkezelőjével, *Morreauval*, a mobilizálás ügyében.

Cheron francia pénzügyminiszter

Németországnak 1931 szeptemberéig egyáltalában nem szabad külföldről kölcsönt felvennie

és később is csak abban az esetben, ha előzőleg megegyezik Franciaországgal a kölcsön összegére és a kibocsátás időpontjára nézve. A két delegáció hír szerint ugynevezett „gentlemen agreement” megállapodás megkötésére törekszik. A megállapodás szövegét nem fogják nyilvánosságra hozni, tekintettel arra, hogy az ilyen egyezmények rendszerint nagy hatással vannak a nemzetközi pénzpiacra.

Tardieu miniszterelnök szerdán este beható megbeszéléseket folytatott *Reinolds* és *Taylor* amerikai bankárokkal. A tanácskozáson arról volt szó, hajlandók-e az amerikai pénzemberek résztvenni a mobilizált német jóvátétel első részletének megvásárlásában és ha igen,

milyen alapon. *Tardieu* csütörtök reggel úgy nyilatkozott, hogy az amerikai bankárokkal folytatott tanácskozása minden tekintetben kielégítő eredménnyel jár. Szerdán már egy volt, hogy a német jóvátételi kérdés függő pontjai közül csak a mobilizálás kérdése maradt a csütörtöki napra, csütörtökre azonban kiderült, hogy

még a moratórium kérdésében sincs teljes megegyezés

és hogy a *Jaspar*-bizottságnak majd ezt a kérdést is rendeznie kell. A moratórium alatt felgyülemlett tartozások átutalásának módjait neheztik meg a megegyezést. A franciák álláspontja szerint Németország csak abban az esetben kérhet újabb moratóriumot, ha az előző moratórium alatt felgyülemlett tartozásokat teljes összegükben átutalja.

A párisi reggeli lapok nagy örömmel üdvözik a szankciós kérdésben megállapított hágai formulát. A *Journal* és az *Echo de Paris* lelkes hangon méltatják *Tardieu* miniszterelnök érdemeit. Még a szocialista *Oeuvre* is azt írja, hogy *Tardieu* személyes sikerét nem lehet kétségbevonni.

Tardieu mentett minden menthetőt.

Valamennyi lap hosszú kommentárokból magyarázza a megegyezés lényegét, a saját pártállása szerint írja meg a dolgokat és minél kedvezőbb színben igyekszik feltüntetni a szankciós kérdés megoldását.

A *Matin* többek között ezeket írja:

— A szankciós formula nagy bizalomra mutat. Ez a bizalom teljes összhangban áll a Young-egyezmény szellemével. Ha Németország nem teljesíti a Young-egyezmény rendelkezéseit, a hitelező államok minden jogukat érvényesítik. Ebben az esetben megint meg lehet szállni a Rajnavidék. A különbség a régi rendelkezéshez képest csak az, hogy Franciaország most a szövetségesek megkérdezése nélkül is bevonul-

országgal arról, hogy milyen összegeket áldozzanak a károsultak közvetlen kártalanítására az agrárügyekben. A másik kérdés pedig az, hogy honnan és mennyit fizessenek be a közös pénztárba. A kisantant nem enged abból az álláspontból, hogy a terv első részébe, amely a károsultaknak a kisantant-államokkal való közvetlen megegyezésre vonatkozik, csak akkor nyugszik bele, ha a trianoni szerződés 250. szakaszának érvénye teljesen megszűnik és az összes többi döntőbírói perék, beleértve az egyházi és főhercegi pereket is, egyszerre mindenkorra elintéződnének. A kisantantnak ezt az álláspontját magyar részről nem fogadják el, a helyzet tehát az, hogy

ezdőszerűl mindkét fél változatlanul kitart álláspontja mellett és így valószínű, hogy a magyar kérdést nem oldják meg Hágában.

Loncheur, a keleti jóvátételi bizottság elnöke, újabb közvetítő akclót kezdeményezett. A kisantant

szerdán este a nagy hitelező államokhoz jegyzéket intézett, amelyben erkölcsi és anyagi garanciákat kért arra, hogy a nagyhatalmak el fogják intézni a magyar kérdést.

Erre Loucheur csütörtökön levelet intézett a kisantant képviselőihez és a nagy hitelező államok nevében hallandónak nyilatkozott arra, hogy vállalja a garanciákat, ha a magyar kérdés anyagi megoldása Hágában már nem sikerülne.

Természetesen még mindig nem lehetetlen, hogy mégis csak találjanak valami kompromisszumos megoldást a magyar ügyben.

Mint Párisból jelentik: *A Matin* legújabbban úgy értesül, hogy abban az esetben, ha nem sikerül a jóvátétellel összefüggő valamennyi kérdést elintézni a hágal értekezleten akkor különösen bizottságot fognak kiküldeni, amely az értekezlet munkáját folytatni fogja

lason a közvádat képviselte, javasolta, hogy hallgassák ki az ügyben dr. Doljanin ügyvédet, miután a tárgyalás során gyakran történt rá hivatkozás és így fontos felvilágosításokat tud adni. A bíróság elfogadta az ügyész indítványát, Doljanint, akit kihallgattak elmondta, hogy mult év folyamán megjelent nála a vádlott, aki kérte, hogy juttassa valamí foglalkozáshoz, mert állás, kereset és pénz nélkül áll. A tanu ezt válaszolta rá, hogy nincs módjában öt az irodában alkalmazni, mert megfelelő személyzete van, de még helyet sem tud neki az irodájában adni. A vádlott azonban egyre sürgetőben lépett fel, hogy ha másként nem, legalább valami egyéb ügyet bizzon rá, hogy keresethez jusson. A tanu kijelentette, hogy amennyiben alkalom kínálkozik, segíteni fog rajta. Később azután a legnagyobb megdöbbenéssel hallotta, hogy uton-utólen ki-vatkozik rá a vádlott és különböző emberekről csal ki pénzt. A vádlott itt is szembeszállt a tanuval, mint valamennyi kihallgatott tanuval és kétségbevonta vallomá-sának igazát. Dr. Doljanin ezzel szemben vallomásának minden szavát fenntartotta s az esküt is letette.

A bíróság kihallgatta még *Sokesics Pajót*, *Dujics Vojiszlávot*, *Halcla Etelt* és még több tanut, akik mind elmondották, hogy a vádlott náluk mint ügyvéd mutatkozott be s tőlük kisebb-nagyobb összegeket csalt ki. A bíróság délben félbeszakította a tárgyalást, de előzőleg a tanukat megeskette. A tárgyalás folytatását dé-lután félnygyre tüzte ki.

Az elnök megnyitva a délutáni tárgyalást, kihall-gatta a még hátralevő tanukat.

A délutáni tárgyaláson a bíróság a védelem elő-terjesztésére elhatározta, hogy több új tanut idéz be és ebből a célból a tárgyalást január huszonkilencedi-kére elnapolta.

A délutáni tárgyalás este hét órakor ért véget.

Száztiz tifuszgyanus cigányt kezelnek a szentai járványkórházban

A szubotikai vegyvizsgáló-állomás megállapítása szerint Szentán két kiütéses tifuszbeteg van

Szentáról jelentik: A szentai főorvosi hivatalba szerdán érkezett meg a szubotikai vegyvizsgáló inté-zet irásheli véleményezése *Dinovics Milos* és *Kovács Lajos* csantaviri cigányok vérvizsgálatáról. A szuboti-cai vegyi intézet megállapította, hogy

Dinovics és Kovács kiütéses tifuszbetegek.

Az északbácskai községek rendőri és egészség-ügyi hatóságai a szentai főorvosi hivatal utasításai alapján minden intézkedést megtettek, hogy a szét-szélődő tifuszgyanus cigányokat elfogják. Hétfőn egy általános razzia alkalmával

Szentán és környékén negyvenkét cigányt logtak el,

akiket beszállítottak a járványkórházba. Tornyos-pusztán is általános razzia rendeztek és a határban kedden

százhusz cigányt logtak össze,

ezeket azonban nem szállították be a szentai járvány-

kórházba, hanem dr. *Halász Lajos* tornyospusztai ha-tósági orvos utasításai szerint valamennyiüket meg-fürdették, hajukat lenyirták, ruháikat pedig fertőtlení-tették. A százhusz cigányt a kevei iskola üresen álló termeiben helyezték el és további intézkedésig mind a százhusz cigányt fogva tartják, megfigyelik őket és csak akkor bocsátják szabadon, ha a tizenöt nap-os megfigyelés valamennyiükre nézve negatív ered-ménnyel végződik.

A környéki helyeken összefogdosott cigányok nagy részét a szentai járványkórházba szállították, ahol most már

száztiz cigány áll állandó őrzet és megfigyelés alatt.

A városi és szállási hatóságok a legszigorubb rend-szabályokkal igyekeznek elejét venni a szörnyű be-tegség továbbterjedésének. Szubotican és a környéken több cigányt helyeztek megfigyelés alá.

Január 29-én tárgyalják Csátics Mirkó bűnügyét

Új tanukat idéznek meg a tárgyalásra

A szubotikai törvényszéken csütörtökön folyatta a tárgyalást *Bozsics Milán* törvényszéki elnök büntető-tanácsa a csalással, sikksasztással és közokráhamisít-gással vádolt *Csátics Mirkó* volt szubotikai városi ja-vadalmi hivatali tisztviselő bűnügyében.

Csátics büncselekményei két csoportra oszlanak. Az egyik csoportba esnek azok, amelyeket mint a vá-resi fogyasztási hivatal alkalmazottja követett el 1927 és 1928. években. A második csoporthoz tartozó bünc-selekményeket 1929. évben követte el és pedig oly-képen, hogy a megkárosított egyéneknél, mint ügyvéd mutatkozott be és vállalkozott különböző ügyek keresz-tülvételre, hivatkozva arra, hogy neki a szombori fő-ispánságnál kitűnő összeköttetései vannak. A tárgyalás első napján a bíróság azokat az ügyeket tárgyalta le, amelyek az első csoporthoz tartoztak. A csütörtöki folytatónap tárgyaláson a bíróság a második cso-porthoz tartozó ügyeket vette tárgyalás alá.

Ezek közül a legérdekesebb *Schäffer Károly* baj-moki vendéglős esete, alitól a vádlott a vádirat szer-int nyolcezer dinárt csalt ki azon a címen, hogy ki-tűnő összeköttetései révén, korcsmányaítási helyi jogot fog neki szerezni. Ez 1929. május havában történt. Ugyanazon év szeptember havában a vádlott felkereste *Schäffert*, akinek az ügyében semmit sem végzett és aláíratott vele egy üres papírlapot azzal, hogy egy kérvényt fog ráírni a szombori főispánsághoz. Kér-vény helyett azonban a vádlott a blanco aláírt papírra azt írta rá, hogy ő két összegben négyezeröttszáz di-nárt visszafizetett *Schäffernek*. A tanukihallgatás so-rán kihallgatták *Schäffert*, aki részletesen elmondta, hogy mi történt vele. 1929. május havában felkereste őt, a vádlott *Bajmokon* és mint dr. *Csátics Mirkó* ügyvéd mutatkozott be, rendkívül kezesgető módon adta elő hogy milyen nagy befolyással rendelkezik a szombori főispánságnál s hogy igen könnyen keresztülvísi azt, hogy a korcsmányaítási engedélyt adják meg.

Az elnök megkérdezte a tanutól, hogy miért adott hitelt a vádlott szavainak, mire a tanu a következőket mondotta:

— Olyan szépen és megnyerően beszélt a vádlott, hogy jobban hittem neki, mint saját édesanyimnak. Ké-rem szépen elnök ur, ez az ember úgy hazudik — a

vádlottra mutatva — hogy talán senki a világon nem tud így hazudni.

Csátics Mirkó vádlott a tanu vallomásával szem-ben tagadta, hogy öt nyolcezer dinárral megkárosította volna. Igaz, hogy vállalkozott a helyi jog megszerzé-sére és kikötött magának honoráriumot, de miután nem ért el eredményt, a pénzt *Schäffernek* visszaadta, amiről nyugta is van. A tanu erre a vádlott felé fordulva a következőket mondotta:

— Lehetséges, hogy nekem a pénzt visszaadta, de ön se a visszaadást, sem pedig a pénzt nem láttam. Valószínűleg titokban csempészte be a zsebembe, ahol azonban nem volt pénz.

A *Schäffer*-féle ügyön kívül a bíróság kihallgatta a többi károsultat is tanuként. Így többek között *Berger Antal* tavankuti római katolikus plébánost, akitől a vádlott háromszázötven dinárt csalt ki azzal az ürüg-gyel, hogy ő dr. *Doljanin* Sztjepán ügyvédnél dolgozik s hogy ő ezzel a pénzzel a költségeket akarja fedezni. A pénzt — mondta a vádlott — az ügyvéd három nap mulva vissza fogja adni. Amikor a plébános az ügy-vételt visszakérto a pénzt, kiderült, hogy *Doljanin* er-ről semmit sem tud. Kihallgatta a bíróság tanuként *Kladek Istvánt*, a *National* szálló tulajdonosát, aki tanu-vallomásában elmondotta, hogy a vádlott eljött hozzá s mint ügyvéd mutatkozott be, majd utalással jó ösz-szekötőtetéseire, kijelentette, hogy italmérsi személyi jogot fog szerezni, amire ezeröttszáz dinárt kért. Az ösz-szeget nem egyszerre kívánta, hanem csak hétszáz-ötven dinárt előlegül azzal, hogy amennyiben meg lesz a kedvező eredmény, a másik hétszázötven dinárt is meg fogja kapni. Kladek teljes hitelt adott a vádlott szavainak, annál is inkább, mert az igen meglyűzően beszélt s átadta neki a szükséges okmányokat, valamint hétszázötven dinár készpénzt. A vádlott feléje sem né-zett többé és mikor *Kladek* sürgette nála az ügyet, ál-landóan kitérő válaszokat adott és újabb és újabb ter-minusokat mondott be.

A vádlott a rendes taktikája szerint itt is tagadott és kétségbevonta a tanu vallomását, aki azonban kijelen-tette, hogy kész esküt tenni arra, amit mond, mert az a teljes igazságot foglalja magában.

Makszimovics Szvetisláv ügyész, aki a tárgya-

Kocsmalátogatási tilalom, mint mellékbüntetés

Megjelent a hivatalos lapban a büntetések végrehajtásáról szóló szabályzat

Beogradból jelentik: *A Sluzbene Novine* január 15-i számában egy szabályzat jelent meg, amely a szabadságvesztések végrehajtásáról szóló törvény alapján készült. A szabályzat címe: **Az óvintézkedé-sek végrehajtásáról szóló szabályzat.**

Az új büntetőtörvénykönyv az óvintézkedések végrehajtását, ha azok szabadságvesztéssel vannak összefüggésben, külön intézetekben rendeli el.

Óvintézkedéseket olyan egyénekkel szemben lép-tenek életbe, akiknél attól lehet tartani, hogy újabb büntényeket követnek el, vagy megszöknek, vagy pe-dig azért őrzik őket, hogy megjavuljanak.

Óvintézkedések végrehajtásáról szóló szabályzat szorint lehetnek olyan intézetek is, ahol elmebeteg-eket vagy iszákosokat kezelnek. Az ilyen intézeteket azonban a másfajta zárt intézetektől szigoruan el kell különböztetni.

Minden ilyen intézet részére az igazságügyminis-terium külön házirendet dolgoz ki. Az intézetek élén bírák, a gyógyító intézetek élén pedig orvosok, vagy orvosnők állnak. Az óvintézkedések végrehajtását eszközölő intézetben egy tanácsadó bizottság működik, amelynek tagjai az intézeti igazgató, az intézeti or-vos, a tanító, a pap és az őrség parancsnoka, vala-mint egy bizalmi személy, akit az igazságügyminis-ter nevez ki.

Az óvintézkedések végrehajtásáról szóló szabály-zat szerint elmebetegék és iszákosok intézetbe való utalását el lehet halasztani, ha az illető egészségbeli állapota olyan, hogy a fogvatartása életveszéllyel járna, továbbá, ha a halasztást az illetékes bíróság engedélyezi.

Az óvintézkedések végrehajtását, ha az már megkezdődött, nem lehet megszakítani, kivéve, ha a letartóztatott egészségügyi állapota olyan, hogy to-vábbi fogvatartása életveszélyes lenne.

Ugyanennek a szabályzatnak 39-ik paragrafusa kimondja, hogy az új büntetőtörvénykönyv 35-ik és 38-ik paragrafusa szerint be lehet utalni egyes szé-mélyeket munkaintézetekbe is. Ilyen intézetek felállít-ásáról az igazságügyminis-ter intézkedik. Itt heteg és iszákos elítéltek maguk választják meg foglalkozá-sukat.

Az óvintézkedések végrehajtását, ha az már bályzat szerint a bíróság az ítélethen mellékbüntetés-képen eltilthatja a korcsmák látogatását, állandó fel-ügyelet alatt való tartását, kitoloncolását és megtilt-hatja bizonyos foglalkozásák részét.

Ha valakit állandó felügyeletre ítélnék, akkor az illetőnek számot kell adnia tartózkodási helyéről, munkájától és egyéb körülményeiről.

ALKALMI VÉTEL

Eladó agrármentes prima 257 hold szántóföld, közvetlen község mellett Suhopoljen (Szlavóniában, Virovitica mellett) családi okokból rendkívül kedvező feltételekkel holt és élő felszereléssel

AZONNAL ÁTVEHETŐ

Cím: **IVAN TUMBASZ, SUHOPOLJE**

ORION normalizált rádiócsövekkel tökéletes a vétel!

Radics István unokafivére hódoló küldöttséget vezet vasárnap Ótelségéhez

Négy száz horvát földműves vesz részt a küldöttségben

Zagrebból jelentik: Vasárnap egy újabb horvát hódoló küldöttség jelenik meg Ótelsége Alekszandar király előtt. Ezuttal négyszáz Szisak és Sunja-vidéki horvát földműves járul Ótelsége Alekszandar király elé. A küldöttséget néhai Radics István unokafivére, Radics Iván vezeti a király elé.

A küldöttség a horvát parasztság nevében alattvalói hűségének és szeretetének akar kifejezést adni

és köszönti az uralkodót a január 6-iki és október 3-iki történelmi jelentőségű törvények meghozatala alkalmából.

A küldöttség tagjai vasárnap különvonaton utaznak Beogradba. A küldöttséget Beogradba kíséri a zagrebi Liszinszki horvát dalárda, amely egyike a legrégibb és legnépszerűbb horvát dalárdáknak. A dalárda Beogradban hangversenyt fog rendezni.

A román kormány élesen elítéli a liberális párt akcióját

Kormánynyilatkozat a régenstanács elé terjesztett liberális memorandumról

Bukarestből jelentik: A liberális pártnak a régenstanácshoz benyújtott emlékiratával kapcsolatban a kormány nyilatkozatot adott ki a sajtó részére. A nyilatkozat szerint a liberális párt a falusi ifjuság megszerzésének ügye alatt akar nyugtalanúságot kelteni. Ezzel az ügygel foglalkozott egyébként már a parlament is. Duca volt miniszter interpellációjával kapcsolatban a miniszterelnök ez alkalommal megállapította, hogy a mozgalom jellege tisztán politikai és célja a falusi ifjuság nemzeti alapon való megszerzése. A kormány megtagadja a választ arra a kérdésre, hogy a nemzeti parasztpárt, eltűné-e a brutális erő uralmát

különösen akkor, ha a vád annak a pártnak a részéről hangzik el, amely minden állami intézmény alapjait a brutális erő tette meg és ezzel anachlába döntötte a köztársasági intézményeket. A közvélemény megítélheti a különbséget a parasztpárt és a liberális párt módszerei között.

A kormánynyilatkozat szerint nem maradhat válasz nélkül a liberális párt fejének az a vkmerősége sem, mellyel ultimátumszerű emlékiratot intézett a régenstanácshoz és azzal fenyegette meg a tanácsot hogy a liberális párt gondoskodik az állam sulyosan fenyegetett nagy érdekeinek védelméről.

Egy becskerekki fodrászmester érdekes adatai a cári család kivégzésének körülményeiről

Fehér Mihály szerint a cári család gyilkosait is megölték, hogy ne maradjon tanuja a borzalmas vérengzésnek

A cári család kivégzésének körülményeit még mindig élénken foglalkoztatják az európai közvéleményt. Megírta a Napló, hogy Anasztázia nagyhercegnő jogtanácsosa, Edward H. Fallows amerikai ügyvéd felkérte a Napló szerkesztőségét, hogy a lap nyilvánossága útján próbálja felkutatni a cári család meggyilkolásának egyik szemtanúját, aki az ügyvéd adata szerint Jugoszláviában, Novivrbáson él. Az ügyvéd leveleiben többek között a következőket írta:

Ótelsége Anasztázia nagyhercegnő egyenes megbízásából van szerencsém megkérni Önöket, legyenek továbbra is segítségemre ennek a rendkívül érdekes és fontos problémának a felvilágosítására. Már hosszabb ideje tartózkodom Európában és itteni kutatásaim során olyan adatok kerültek birtokomba, amelyek megdöbbentően bizonyítják, hogy úgyfelelem, aki kérését egyenesen a Bécs-megyei Naplóhoz intézi, valóban Anasztázia orosz királyi nagyhercegnő.

Nem célnak, hogy a cári család gyilkosait elhagyjuk, mi csak a gyilkosság és a gyilkosság körülményeinek ismeretét, esetleg szemtanút szeretnénk felteni abból a célból, hogy segítségükkel véglegesen meg lehessen állapítani a cári pár életben levő leányának személyazonosságát.

Az amerikai ügyvéd levelét kész örömmel tettük közzé karácsonyi számunkban és felintettel arra, hogy Fallows nyilatkozata szerint senkinek semmi hája nem származhatik abból, ha nyilvánosságra hozza adatait, reméltük, hogy a Napló nyilvánossága célravezető eszköznek bizonyul az ügyvéd számára.

Az eredmény nem is maradt el. Az állítólagos vrhási szemtanú nem jelenkezett ugyan, de elhelyett egy becskerekki fodrászmester intézett részletes levelet a Napló szerkesztőségéhez és levelében több rendkívül érdekes adattal járult hozzá a jekaterinburgi tragédia elfentmondó értesülésekből rekonstruált történetéhez.

Fehér Mihály velli becskerekki fodrászmester levelében a következőket írja:

A Napló több számában olvastam Anasztázia orosz nagyhercegnő leveleitől. Az állítólagos nagyhercegnő, amint a cikkekből értesültem, azt akarja bizonyítani, hogy ő a cári család egyetlen életben maradt leánya. Ebben a szomorú ügyben senki sem avatkozik be szívesen, mert

mindentől attól fél, hogy gyanússá válik, hiszen ennyi idő eltelte után könnyen terebérdik a gyanú mindazokra, akik azzal állnak elő,

hogy tudomásuk van a jekaterinburgi vérengzés részleteiről.

En azonban tölem telhetőleg mégis szeretném legjobb tudásom szerint megvilágítani az ügyet és segítségére lenni a nyomozásban Edward H. Fallows ügyvéd urnak, akinek levelét olvastam a Napló-ban. En abban az időben, amikor a szerencsétlen cári családot meggyilkolták, az Orenburg kormányzóságban levő Trojszk városkában laktam, ahol egy Kiss nevű beregdaróci származású borhellyal közös üzletem volt.

A kis fodrászbotl a fogolytábor és a vörösgárdisták kaszárnyája között volt egy sarokházban. A vörösgárdisták közül sokan jártak hozzánk borotválkozásra és a katonák

sokat meséltek a cári család meggyilkolásának körülményeiről. A vörösgárdisták vezetői között sok hadifogoly volt és ezek állandó összeköttetésben voltak egymással.

Többek között bejárt az üzletembe egy Kalinovic Ferenc nevű hadifogoly vörösgárdista is, aki

a jekaterinburgi vörösgárda tagja volt és mint ilyen, a fogoly cári család őrzetével volt megbízva. Kalinovic, aki kassal származású nyomdász volt, megrázó történetét adta Miklós cár és családja kivégzésének.

— Nem érdelem, hogy valótlan állítsak — folytatta érdekes levelét a becskerekki borhellyalmester — és legjobb tudásom szerint igyekszem előadni a dolgokat, úgy, amint Kalinovic elbeszélése nyomán visszaemlékszem rájuk. Megjegyzem, hogy

Kalinovic minden tekintetben szavahihető ember volt és fogolytársai körében általános megbecsülésnek örvendett. Hires volt arról, hogy sohasem hazudott és így adatait, amelyeket mint az események szemtanúja sorolt fel, feltétlen hiteleseknek tartottuk és részemről hitelesnek tartom ma is.

— Kalinovic elmondotta, hogy

a cári család tagjait a kivégzés éjszakáján egy szakasz vörösgárdista kereste fel. A katonák felszólították a cárt és családjának tagjait, hogy kövessék őket. A foglyokat erősen megláncolták, egymáshoz fűzték őket, majd kivették a közel erdőbe, ahol négy másik vörösgárdista várta a transzportot.

A kísérek ekkor visszatértek, a négy gárdista pedig megindult az egymáshoz láncolt foglyokkal az erdő belseje felé. Hogy ezután mi történt, arról senkinek sincsen biztos tudomása.

Minden körülmény amellett szól, hogy

a négy vöröskatona, aki minden valószínűség szerint a vörösgárda legmegbízhatóbb tagjai közé tartozott, az erdő belsejében agyonlőtte és elföldelte a cári családot.

Arról, hogy a gyilkosokkal mi történt, nincsenek megbízható adatok. Kalinovic szerint

a cári család gyilkosait is megölték, hogy ne maradjon élő tanuja a borzalmas vérengzésnek.

Fehér Mihály levelét azzal végzi, hogy véleménye szerint a cári család valamennyi tagja elpusztult és kétségbe vonja az állítólagos Anasztázia nagyhercegnő személyazonosságát.

A Napló szerkesztőségére az érdekes levről természetesen beszámolt Edward H. Fallows ügyvédnek, Anasztázia nagyhercegnő jogtanácsosának is.

Ingyen házhelyeket kérnek a szuboticaai kisiparosok

Az ipartestület felhívása a háznélküli kisiparosokhoz

A szuboticaai kisiparosok közül azok, akiknek nincs házuk, még évekket előzőlt akciót indítottak azíránt, hogy a város díjmentesen adjon nekik megfelelő telket házépítés céljára, amelyen záros határidőn belül házat építenének. A kisiparosokat az indította erre a lépésre, hogy a nagymértékű lakáshiány következtében nem képesek olyan helyiségekre szert tenni, ahol mesterségüket zavartalanul folytathatják, azonkívül a magas lakbérek is sulyos anyagi gondokat okoznak a szűkös keretek között élő iparosoknak. Az akciót az ipartestület is a legteljesebb mértékben támogatta, azonban évek teltek el anélkül, hogy az ügyben bármi is történt volna.

Az ipartestület most ismét felvitotta az akciót és az előlekből ítelve most már valószínűleg teljesíteni fogja a város a kisiparosok kívánását. Az első akció megindulásakor összesen huszonhét iparos jelentett be igényt ingyen házhelyre. Ezeknek a száma azóta sem emelkedett jelentősen, úgyhogy ha a város teljesíti a kérelmet, mindössze néhány hold földet kell erre a célra áldoznia. Az ipartestület az ingyen házhelyek ügyében pénteken délután öt órára értekezletet hívott össze az ipartestület helyiségébe. Felhívja mindazokat az iparosokat, akik igényt tartanak az ingyen házhelyekre, hogy az értekezleten jelenjenek meg.

A tízéves jubileum megünneplésével ért véget a Népszövetség ülészsaka

Csütörtökön csak formális ülést tartott a népszövetségi tanács

Genfből jelentik: A Népszövetségi Tanács csütörtöki záróülésének egyetlen kiemelkedő pontja a Népszövetség tízéves fennállásának megünneplése volt. A mostani ülészsak napirendjén szereplő kérdésekkel már szerdán is végezhettek volna, a főtitkárság azonban úgy rendezte a dolgot, hogy a program három utolsó jelentéktelen pontja csütörtökre maradjon s így csütörtökön is tarssanak ülést. A három tárgy megvitatása néhány pere alatt végetért s ezután megkezdődött a jubileumi ünnepség.

Zalesky elnök rövid beszédben méltatta az évforduló jelentőségét és sorra megemlékezett azokról a politikusokról, akik tíz évvel ezelőtt résztvettek a Tanács első ülésén. Rámutatott arra, hogy az 1920. január 16-iki tanácsülésen még ott volt a Népszövetség eszméjének felvetője, Leon Bourgeois és Wilson elnök, akinek nevéhez a világ legnagyobb békéje fűződik. Hogy a Népszövetség az elmúlt tíz év alatt milyen jelentős tényezője lett a nemzetközi politikai életnek, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy annyi külügyminiszter vett részt ülésén.

Zalesky elnök után Quinones de Leon spanyol tanácsstag szólt fel. Ő az egyetlen tagja a Tanácsnak, aki a tíz év előtti ülésen is résztvett. Ő is nevetet idézett a multból, majd sir Eric Drummond főtitkár érdemeit méltatta, aki szintén az első naptól kezdve résztvesz a Népszövetség munkájában.

Zalesky elnök ezután bejelentette, hogy a tízedik évforduló alkalmából rengeteg üdvözlő távirat érkezett a Tanácshoz.

Néhány jelentéktelen formalitás elintézése után Zalesky elnök délután egy órákor berekesztette az ülést. A Népszövetség Tanácsának legrovidebb ülészsaka, amely mindössze három és fél napig tartott, ezzel az aktuálssal véget ért.

Nyilatkozni kell a szülőknek, hogy lelkészt vagy tanítót kívánnak-e hitoktatóul

Végrehajtási utasítást adtak ki a népiskolai törvény egy részéhez

Beogradból jelentik: **Makszimovics** Bözső közoktatásügyi miniszter a népiskolai törvény alapján végrehajtási utasítást dolgozott ki a vallásoktatásról szóló paragrafushoz. Eszerint a szülőknek, vagy törvényes gyámoknak nyilatkozniuk kell arról, hogy gyermekeik számára lelkészt, vagy tanítót kívánnak-e hitoktatóul.

Hogy a tanítók a vallásoktatást az elemi iskolákban elvégezhesék, külön vizsgát tesznek le. A tanítói vallásvizsgák tananyagát a közoktatásügyi miniszter az illető legmagasabb vallási fórummal tárgyalja meg. Azok a tanítók, akik vallásoktatásból diplomát szereztek, a templomi hatóság engedélye nélkül is előadhatnak hittant az iskolákban.

Az elemi iskolákban folyó vallásoktatást az illető egyházi hatóságok évente egyszer felülvizsgálhatják és azokat a tanítókat, akiknek működése ellen az illető egyházi hatóságok tiltakoznak, a vallásoktatás alól felmenti a közoktatásügyi miniszter.

A vallásoktatás tantervét a közoktatásügyi mi-

niszterrel egyetértésben dolgozzák ki az egyházi hatóságok. Tanuló egyesületeket sem vallási, sem faji alapon nem szabad alakítani.

A közoktatásügyi miniszter a középiskolák és tanítóképzők törvényeihez magyarázó szöveget adott ki, amely szerint magánközépiskolákban is lehet vizsgát tenni és az ilyen vizsgát elismeri a közoktatásügyi miniszter, ha az elismerést a miniszteri kiküldött javasolja. A tanulók nem alkothatnak faji, vagy vallási egyesületeket, azonban középiskolai tanulók tagjai lehetnek iskolán kívüli vallási egyesületeknek. Hitoktató tanárjelöltek tanári vizsgát tehetnek középiskolai előadásra. A vizsga anyagát a közoktatásügyi miniszter az illetékes egyházi hatóságokkal egyetemben állapítja meg. Az egyházi hatóságok képviselői a hitoktatást évente egyszer felülvizsgálhatják. A hitoktatókat állásuktól a közoktatásügyi miniszter az egyházi hatóságok kérésére felfüggesztheti. A középiskolai hitoktatási tantervet a közoktatásügyi miniszter az egyházi hatóságokkal együtt dolgozza ki.

Báni rendelet a volt tartományi tisztviselők átvételéről

Kupuszárevics Szteván volt szombori főispáni titkár szerkeszti a bánai hivatalos lapot

Noviszadról jelentik: A bánai kabinetiroda jelenti: **Popovics** Dáka bán — mint jelentettük — rendeletet irt alá, amely felsorolja azoknak a neveit, akiket a bánai hivatalok a volt tartományi tisztviselők közül átvettek. A rendelet első részét már közöltük. A további volt tartományok tisztviselőkarából a következőket vették át a Dunabánság közigazgatásához:

A bácskai tartománytól: Kupuszárevics Szteván főispáni titkár a bánai hivatalos lap szerkesztőjének, dr. Medakovics Gruja segédtitkár a közigazgatási osztályhoz, Ulrich Julije titkár a közigazgatási osztályhoz, Vranics Milutin tartományi számvévet az egészségügyi osztályhoz, Marinkovics Mára levéltári tisztviselőt a közoktatásügyi osztályhoz, Arzenovics Ivánka levéltári tisztviselőt a szombori tartományi árvászekéhez, Kraljic Milán apatini, Jablankovics Branislav batina, Pavletics Milán kulai, Kupuszinac Jován odzaci, Morotvánszki Milorád noviszadi, Balog Szteván bácskatopolai, Csélics Omer dárdai és Micšin Ignját bánai járási számvéveteket állásukban megerősítették. Áthelyezték: Krsztics Milán volt tartományi önkormányzati levéltárost a szombori kerületi inspektorátushoz, Grujics Tosa segédlevéltárost a szombori tartományi árvászekéhez, Micics Milutin segédlevéltárost a szombori tartományi árvászekéhez, Szuvajdzsics Szevolik irnokot a pénzügyi osztályhoz, Jездimirovics Zorkát az általános osztályhoz, Turszki Jelena gépirónót a szombori közoktatás, Gyakovics Szevka és Protics Bozsána gépirónókat a bánai általános osztályhoz, Dragutinovics Gragutin fogalmazót az általános osztályhoz, Brankován Millvoj segédfogalmazót a szombori tartományi árvászekéhez, Radojevics Emma gépirónót a szombori közoktatás, Sztójacsics Milán segédlevéltárost a szubotici inasotthonhoz, Natic Milován felügyelőt a szombori kerületi inspektorátushoz, Pútics Jездimir és Kedin Száva hivatalosolgát az általános osztályhoz, Kubatov Szteván hivatalosolgát a pénzügyi osztályhoz, Csönyics Veljko hivatalosolgát a kereskedelmi osztályhoz, Plavics Milován hivatalosolgát a szombori kerületi inspektorátushoz, Dekics Matija hivatalosolgát a kereskedelmi osztályhoz, Dedics Rajko hivatalosolgát a szombori tartományi árvászekéhez, Sztójkov Nikola hivatalosolgát a szombori kerületi inspektorátushoz, Beljanszki Koszta hivatalosolgát a pénzügyi osztályhoz, Popovics Isza hivatalosolgát a pénzügyi osztályhoz, Kovacsics Dusan hivatalosolgát a szombori közoktatás, Miskovics Gyura sóffort a szombori kerületi inspektorátushoz, Szturugarevics Miroslav sóffort a szombori kerületi inspektorátushoz, Gifinger Mirko tartományi pénzügyi főnököt a pénzügyi osztályhoz, Mijics Zsivojin főnökhelyettest a pénzügyi osztályhoz, Preradovics Nikola főkönyvelőt a szombori tartományi árvászekéhez, Bodonyi Julije pénztáros, Basztafics Branko helyettespénztárost és Mijatovics Szevozár ellenőrt a pénzügyi osztályhoz, Frank Iszidor segédkönyvelőt a szombori tartományi árvászekéhez, Zsoldos Ferdinánd adókézbetűt a pénzügyi osztályhoz, Vlaszenko Marija segédkönyvelőt a pénzügyi osztályhoz, Kájics Vojislav segédkönyvelőt, Polagics Milorád segédkönyvelőt a pénzügyi osztályhoz, Csányi Szteván segédkönyvelőt ideiglenesen a szombori tartományi árvászekéhez, Ter-

zin Gyorgye segédkönyvelőt, Mladenovics Alekszander napidijast, Delibalta Iván napidijast, Romanszo Jován főstatistikust, Kolarov Dána statistikust a pénzügyi osztályhoz, Glavardanov Ráda kézbetűt a kereskedelmi osztályhoz, dr. Grgurov Márko szombori tartományi árvászekéi elnököt ugyanoda, Milosevics Branko, Pavlovics Fedor, Radics Milán, Vlaskalics Milán, Pavlovics Milán, Medakovics Milán, Rohr Gyorgye és Kraszojevics Bogdan árvászekéi elnököket, valamint Kozoderovics Gyorgye és Perovics Sztamenko árvászekéi jegyzőket, Zenkovics Mileva, Jovandics Milán, Titov Anatolije, Balacs Milutin, Vasziljevics Gyorgye, Livics Anna, Kovacsics Milica és Joszics Perszida levéltári tisztviselőket a szombori tartományi árvászekéhez, Kerin Petar napidijast a pénzügyi osztályhoz, Zaleszki Petar számvizsgálót a szombori kerületi inspektorátushoz, Obadics Dusan hivatalosolgát a szombori tartományi árvászekéhez, Blazsevics Paja hivatalosolgát a szombori tartományi árvászekéhez, Blazsevics Branko számfelítőt a pénzügyi osztályhoz, Cocek Emil számvizsgálót a pénzügyi osztályhoz, Kovacsics Tosa hivatalosolgát a szombori tartományi árvászekéhez, Knezsevics Márija könyvtárost az általános osztályhoz, Kovjanics Jován biljei gyermekmenhely igazgatója ugyanoda, Ilics Szimát a szubotici inasotthon igazgatójának, Rajics Nenádót a szubotici gyermekmenhely igazgatójának, Purkarevics Ljubica tanítónót a szubotici női ipariskolához, Brkics Radojka tanítónót a szubotici női ipariskolához, Krsztics Danica tanítónót a szombori, Iszaics Mileva, Daszkalovics Darinka és Mijatovics Ljubica tanítónókat a noviszadi női ipariskolához.

A sumadijai tartománytól: Bradics P. Alekszander irnokot a krajeváci kerületi inspektorátushoz, Pavlovics D. Bozsídár irnokot a mezőgazdasági osztályhoz, Zsvikovics Gruja számvizsgálót a technikai osztályhoz, Snehlics Nenád számfelítőt a pénzügyi osztályhoz, Macsuzsics Sztanimir levéltárost a kereskedelmi osztályhoz, Aksamovics Lázár tanítót a krajeváci mezőgazdasági iskolához, dr. Krampanics Jován orvost a krajeváci mezőgazdasági iskola leányotthonához, Badnyevác Jelena tanítónót a krajeváci női ipariskolához, Szreckszovics A. Gragoljub hivatalosolgát a krajeváci kerületi inspektorátushoz, Vulovics Dusan hivatalosolgát a krajeváci kerületi inspektorátushoz, Sztankovics Gyorgye szolgát a krajeváci kerületi inspektorátushoz, Glisovics Bogoljub sóffort a technikai osztályhoz.

A dunai tartománytól: Petrov Száva adminisztratív referenst az általános osztályhoz, Gyurics Jeremija levéltárost a szmederevői kerületi inspektorátushoz, Nezsics Vidosszáva hivatalnokot a szmederevői kerületi inspektorátushoz, Mladenovics Milenko irnokot a mladonováci rendőrkömisszáriátushoz, Todorovics Milodán és Naumovics Gyorgye hivatalosolgát a szmederevői kerületi inspektorátushoz, Urbanics Mirjana levéltári tisztviselőt az alibunári járástól a dunai járásához.

A szerémségi tartománytól: Teodorovics Pavle tartományi osztályfőnököt a közigazgatási osztályhoz, Mandics Iván tartományi osztályfőnököt a pénzügyi osztályhoz, Novakovics Szeva pénztárost a pénzügyi osztályhoz, Damjanovics Gojko tartományi osztályfőnököt a technikai osztályhoz, Ljubobratovics Desz-

nir tartományi mezőgazdasági szakreferenst a mezőgazdasági osztályhoz, Sztimac Joszip tisztviselőt a mezőgazdasági osztályhoz, Sztójkovics Vojana, Sztokics Branko tisztviselőket a mezőgazdasági osztályhoz, Krsztics Szlavko napidijast az egészségügyi osztályhoz, Ingyics Zsiván napidijast a pénzügyi osztályhoz, Teodorovics Petár napidijast az egészségügyi osztályhoz, Szubics Pájó levéltári tisztviselőt a pénzügyi osztályhoz, Sapina Franko statistikust a földművelésügyi osztályhoz, Zecesevics Jován egészségügyi tisztviselőt az egészségügyi osztályhoz, Marszics Milán iskolaigazgatót, Drecun Vladimir, Dekanovics Ante, Kranik Zsiván előadókat az iloki földművelésiskolához és Neszics Milán hivatalosolgát a pénzügyi osztályhoz.

A pozsareváci tartománytól: Sztójnovics Nenád titkár a pozsareváci járásához, Radovics Milorád tisztviselőt a technikai osztályhoz, Miladinovics Csedomir irnokot a pénzügyi osztályhoz, Miladinovics Momesilo irnokot a kereskedelmi osztályhoz, Markovics Milorád napidijast az alibunári szolgabírószákhöz.

A rendelet végrehajtásával Mártics Brankót, az általános osztály főnökét bízták meg.

Megfigyelés alá kerülnek a bűnöző kiskorúak

A kiskorúak védelméről szóló törvény érdekes intézkedései

A január elsejével életbelépett új büntető törvénykönyv számos modern újítást tartalmaz, de különösen modernnek és a nyugati államok jogszolgáltatásának szellemében készültek azok a rendelkezések, amelyek a fiatalkorúakra vonatkoznak. A fiatalkorúak védelmének problémája, különösen azoké, akik számára fennállott a veszély, hogy a rossz környezettől befolyásolva, idővel maguk is bűnözőkké válnak, különösen a háború befejezése óta, nemcsak a szociológusokat és pedagógusokat foglalkoztatta, hanem a törvényhozókat is.

A most életbelépett új büntető törvénykönyv egész sor olyan intézkedést tartalmaz, amelyek azt célozzák, hogy a bíróságok által kimért büntetések ne csak fenytő, hanem javító hatásuk is legyenek.

Az új büntető törvénykönyv rendelkezései alapján dr. Ignjatovics Nikola felelőviteli bírósági elnök, Jovanovics Gyorgye noviszadi törvényszéki bírót nevezte ki a kiskorúak és fiatalkorúak bírójává.

Jovanovics Gyorgye törvényszéki bíró hozzájárított az új büntető törvénykönyv erőreható rendelkezéseinek sürgős kereszttelviteléhez. Jovanovics Gyorgye valamennyi szolgabírói és községi előjárásügyi hivatalhoz köriratott intézett, amelyekben ismertette az új törvénynek rendelkezéseit és felszólította a hatóságokat, hogy a jövőben a törvény rendelkezéseit tartás magukat.

Az új törvény a fiatalkorúakra vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtásánál a jövőben a polgárság is segítségére lesz a bíróságoknak, mert a polgárság kötelessége a társadalom legfiatalabb tagjainak erkölcsi életére ügyelni. A polgárság kötelessége a fiatalkorúak felett messzeemenő felügyeletet gyakorolni. Az új törvény rendelkezései a modern bünyogi politika tapasztalatain alapulnak és céljuk, a kiskorúakat megfelelő intézkedésekkel szociális intellektuális és erkölcsi szempontból megjavítani.

Ez a feladat elsősorban a községekre, mint az általi szervezet élő szervére hárul.

A kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések közül a legfontosabb, amely a kiskorúak megfigyelését írja elő.

Az új büntető törvénykönyv értelmében a megfigyelést a fiatalkorúak bírója, a hatóságok, nyilvános intézmények vagy bizalmi férfiak eszközlik. Ezeknél a megfigyeléseknél nagy jelentősége van a mellékkörülmények megállapításának. Így különösen a kiskorú környezetének ismerete és azoknak a pszichikai szempontoknak a feltárása, amelyek lehetővé teszik a bíró számára, hogy delikvensről tiszta képet kapjon és megállapíthassa azokat az okokat, amelyek valamely bűncselekmény elkövetésére döntő befolyással voltak. A kiskorúak ellenőrzésére az új büntető törvénykönyv szerint bizalmi férfiakat kell kijelölni. Ezek, lelkészek, tanítók, tekintélyes polgárok, illetve olyanok sorából választandók, akiknek szociális érzékük van. A bizalmi férfiak nemzetiségre és felekezetre való különbség nélkül szemelendők ki és ezeknek nemcsak az a feladatuk, hogy adott esetben a fiatalkorúak bírójának felvilágosítást adjanak a fiatalkorú bűnözőkről, de kötelességük, hogy tanácsokkal támogassák a bírót, hogy mit kellene tenni, hogy a fiatalkorú bűnöző a társadalom számára megmenthető legyen.

Jovanovics Gyorgye bíró körirata értelmében a községi előjáráságoknak melőbb meg kell választani ezeket a bizalmi embereket és a fiatalkorúak védelmére szolgáló szervezeteket kell létesíteni. Ezt a felügyeletet különben szociális és emberi célokat szolgáló már meglévő egyesületek is átvehetik. A községi előjáráságok meg fogják nevezni a saját bizalmi férfiakat, akik mintegy közvetítő szervek lesznek a fiatalkorúak bírójának és a fiatalkorúak között. Ezeket a bizalmi férfiakat még ebben a hónapban ki kell jelölni és működésüket azonnal meg le kezdeni.

Káprázatos külsőségek között ment végbe Umberto olasz trónörökös és Mária José hercegnő esküvője

A fejedelmi esküvőn részt vett jugoszláv előkelőségeket megkülönböztetett szívélyességgel fogadták Rómában

Umberto olasz trónörökös és Mária José belga királyi hercegnő fényes esküvőjéről a sajtó már részletesen beszámolt és a legapróbb részletekig leírta az ünnepélyes aktus lefolyását. Az esküvőn — mint ismeretes — Öfelsége Alekszandar király és Mária királyné képviselőiben Pavle királyi herceg és Olga királyi hercegnő vettek részt, a hercegi pár kíséretében pedig Jettics Boskó udvari miniszter, Krsztics Nikola tábornok-hadsegéd és dr. Dungyverszki Gedeoné, Öfelsége Mária királyné első udvarhölgye voltak. Az előkelőségek kedden érkeztek hazra és a *Bácsmegey Napló* noviszdai munkatársának alkalmát volt a fényes esküvő egyik résztvevőjével beszélgetni, aki a következőket volt szíves elmondani az olasz trónörökös esküvőjéről:

— A jugoszláv királyi pár képviselőiben megjelent Pavle herceget, Olga hercegnőt és a hercegi pár kíséretét oly meleg, kintöntető fogadtatásban részesítették, hogy ez a körülmény különös büszkeséggel és örömmel töltött el bennünket. Lépten-nyomon megnyilatkozott ez a megkülönböztetett szívélyes melegség és figyelmesség. Különben is a római napok rendezése virtuóz szervezetséget árult el, amiben — mint heavatott helyen megtudtuk — nagy érdeme van magának az olasz királynőnek, akinek figyelme a legkisebb aprólékoságra is kiterjedt. Ő maga is aktív részt vett a pazar és felejthetetlen emlékü napok nagy és fáradságos rendezési munkálataiban, úgyhogy mondhatom, pedig már számos udvarnál fordultam meg, ennél szebbet seholsem láttam.

— Velencében külön udvari vonat várt reánk és ott jelentkezett szolgálattételre az olasz király részéről Pavle herceg mellé beosztott hadsegéd, Maceratinji Guiseppe colonel. Maceratinji ezredes, különben az olasz királyi hadsegéde. A római pályaudvaron Udine hercege várt bennünket családjával és elkísért az Ambassadora szállóba, ahol a jugoszláv vendégek számára az egész első emeletet lefoglalták. Az egész szálloda a királyi nászra érkezett vendégek számára volt leantartva. Ott volt elszállásolva Luxemburg nagyherceg, a monacói fejedelem, Bourbon pármal herceg két pármal hercegnővel.

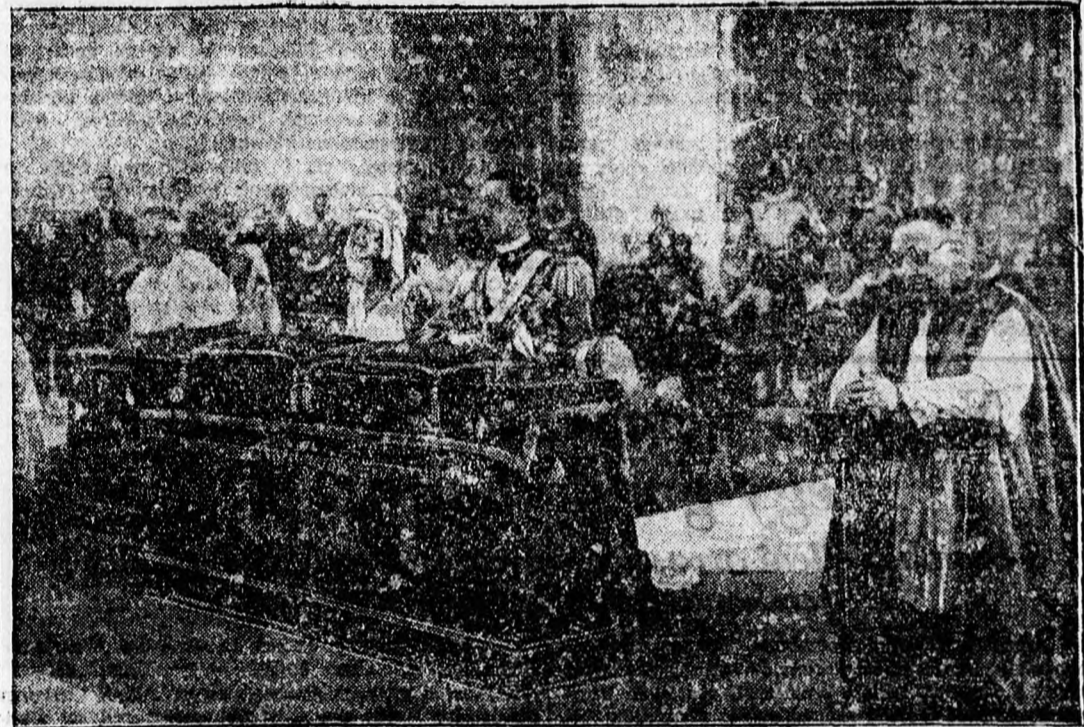
— Megérkezésünk után a rendelkezésünkre bocsátott apartamentokban már ott találtuk az összes ünnepségre szóló meghívókat, azonkívül külön autó állott rendelkezésünkre. Általában elhalmoztak bennünket figyelmességekkel és Olga hercegnőt különben is a királyi nászban megjelent valamennyi hercegnő közül, egybehangzaban, mint a legszebb hercegnőt ünnepelték.

— Pavle herceg, miután a szállóban átöltözött, azonnal autójába szállt és első utja az Ismeretlen Katona sírházhoz vezetett, ahol Öfelsége Alekszandar király és Mária királyné nevében koszorút helyezett a sírra.

— A belga királyi pár és az olasz trónörökös menyasszonya január 8-ikén délelőtt tíz óra körül érkezett meg a római pályaudvarra, ahol minden képzeltet felülmúló ünnepélyességgel fogadták. A pályaudvaron megjelent az olasz királyi pár és a lakodalomra érkezett királyi vendégek, hercegek és hercegnők. Ott volt Boris bolgár cár, Amanulla volt afgan király és a királyné, Amalia portugál anyakirályné, Eudoxia bolgár hercegnő, Ruprecht volt bajor trónörökös, a belga trónörökös, a svéd trónörökös, a brabanti herceg és neje, Mafalda olasz hercegnő férjével, a hesseni herceggel, Francesca görög hercegnő férjével, Kristófor nagyherceggel, Napóleon Marie Clotild hercegnő, Conte de Paris, a francia trónkövetelő, Milica montenegrói hercegnő, Elena orosz nagyhercegnő, az olasz királyi nővére, Xenia hercegnő, az olasz királyi húga, Luxemburg uralkodó nagyhercege és a nagyhercegnő, Mária José bajor hercegnő, Henriette Venden hercegnő, Battenberg Anna hercegnő, Principessa Bona Baviera, Duc de York, Plomeyica hercegnő és férje, József Károly főherceg, Fernando, a spanyol infáns, a monacói fejedelem, Danillo montenegrói herceg, az olasz királyi fiúvére, Cyril bolgár herceg, Pál olasz herceg, aki Zsófia olasz anyakirályné fia. Öfelségeik képviselőiben Pavle herceg, Olga hercegnő, Jettics Boskó udvari miniszter, Krsztics Nikola tábornok, Dungyverszki Dóra, Öfelsége Mária királyné első udvarhölgye. A pályaudvaron várta a belga királyi pár és a hercegi menyasszony érkezését Mussolini is az olasz kormány tagjaival. A pályaudvar előtt tábornokok vezényelve mellett nagyobb díszcsapatok álltak sorfalat. A rendezés tökéletes volt és minden programszerűen ment végbe. A belga királyi pár és az olasz trónörökös menyasszonya a fogadtatásra megjelent királyi vendégekkel, hercegekkel, hercegnőkkel és kíséretükkel a Quirinalba hajtottak. Aznap udvari ebéd volt amelyen a fejedelmi vendégek és szűkebb kíséretük vettek részt.

— Másnap, január 8-ikán kezdődtek a legnagyobb ünnepségek. Az ünnepélyességek hosszú sorát

nagy Gála vezette be, amelyen a királyi vendégek és előkelőségek káprázatos toletoikkal felelthetetlen látványt nyújtottak. Szinte elképzelhetlen és leírhatatlan, ami ott látható volt. Kincseket érő diadémok ragyogtak a hölgyeken. És ebben a kiválasztott előkelő vendégseregben is feltűnt Olga jugoszláv hercegnő csodás szépségével, pazar toalettjében és ékszereivel. A királyi és hercegi vendégek a látványos quirinali kerteken keresztül jutottak be a fényárban uszó termekbe, nehogy a Gálához meghívott közel ötezer főnyi vendégsereg nagy tömege miatt torlódás álljon elő. Ezt a hatalmas méretű estélyt is tökéletes precizitás-

Az olasz trónörökös esküvője

sal bonyolították le, ami ismét a rendezés nagyszerűségét bizonyította. Ennél és a későbbi recepciónál is az olasz királyi pár, valamint a menyegzőre érkezett királyi vendégek és kíséretük külön terebben gyülekeztek, míg a Gálához meghívott egyéb előkelőségek, rangjuk szerint más és más termekben kaptak elhelyezést. Amikor a vendégek egybegyűltek, az olasz és belga királynékkal az élen, akiket az olasz trónörökös és menyasszonya, a királyi vendégek, a duce, azután az idegen hercegek és hercegnők és kíséretük követték, végigvonultak a zsúfolt termekben és ott folyt le a tulajdonképeni fogadás. A királyi vendégek, hercegek és hercegnők és udvarhölgyeik mind úgynevezett »Menteau de cour« toletoikkal, vagyis hosszú, hatalmas uszályal jelentek meg és az uszályokat ecélra beosztott chevalierek, olasz előkelőségek, grófok és nemesek vitték a hölgyek után. Megkapóan szép a trónörökös menyasszonya, amint a trónörökös is egyike a legszebb férfiaknak. Ugyanaznap délelőtt Róma közelében: Castel Portianóban udvari vadászat volt, amelyen a királyi vendégek vettek részt. Este volt a Quirinalban a recepció. Január 7-ikén délelőtt pitoreszken szép látványnak voltunk szemtanúi. A Quirinal előtti Place de Quirinalon látványos díszítések között hatalmas tribün volt elhelyezve ahol a lakodalom összes királyi vendégei helyezkedtek el és ott az olasz király előtt elvonultak a gyarmatok színes és fehér csapatai díszmeztelenben. Este ismét recepció volt, amelyre újból beláthatatlan sokan voltak hivatalosak és fény és luxus tekintetében hasonló látványosság volt, mint az előző estén rendezett nagy Gála.

— Január 8-ikán délelőtt tíz óra körül ment végbe a Quirinal szalonjaiban az esküvő. Káprázatos látvány volt az a menet, amely a trónörökösét és menyasszonyát a Sanct-Paolo kápolnába kísérte. Az olasz királyival két udvarhölgy és negyven palotahölgy vett részt a menetben, akiket az olasz arisztokracia sorából választottak ki. Valamennyi udvarhölgy és palotahölgy egyforma gyönyörű, arannyal gazdagon hímzett toletoikkal viselt ékkék palásttal. A Sanct-Paolo kápolna előtti úgynevezett Curassler-teremben — amely 50—60 méter hosszú és 15—20 méter széles — gyűltek egybe a diplomaták feleségei és hozzátartozói, a miniszterek családtagjai és a dignitáriusok, miniszterek, diplomaták. Az összes hölgyek fátyollal, diadémekkel, ékszerekkel jelentek meg.

— Pavle herceg Öfelsége megbízásából feltűnő-keltett csodaszép ajándékot adott át a nászpárnak:

rázoló művészi bronzszobrát, amely közfeltűnést keltett.

— Az esküvő után a trónörökös pár legszűkebb kíséretével a pápához ment, aki az új párt megáldotta. Onnan visszatérve, a trónörökös pár dejeuner adott a királyi vendégek és suitejük részére. Mindenki, aki ezen a dejeuneren résztvett, gyönyörű, művészi kivitelű kék emailu bronzbonbonléret kapott, amelyen a Savoyai-ház cimere díszlik. A dejeuner délután négy óráig tartott és annak befejezése után a trónörökös pár az Ismeretlen Katona sírházhoz ment, amelyet megkoszorúzott.

— Aznap délután Rakics meghatalmazott miniszter, római jugoszláv követ, a követtség díszes palotájában vendégül látta teára Pavle herceget, Olga hercegnőt, Zora hercegnőt, Pavle herceg távollal rokonát és a jugoszláv kíséret többi tagját.

— Január 9-ikén délelőtt tíz óra körül a római Parollihippodrom előtt nagystílű katonai revü volt, amelyen az összes királyi vendégek megjelentek és ezalkalommal az egész római helyőrség, élén a trónörök-

Mestrovics neves szobrászunknak Michel Angelót ábraképpel, aki lóháton volt, elvonult az olasz király és vendégei előtt. A lakosság, mely beláthatatlan tömegekben nézte végig ezt a ritka látványt, szűnni nem akaró óvációkkal halmozta el a királyt, de különösen végülé volt a trónörökös és a trónörökösné mellett megnyilatkozott hatalmas óváció és lelkesedés. Ez a katonai parádé három teljes óráig tartott.

— Este a Quirinalban udvari ebéd volt, melynek befejezése után a királyi pár és vendégei a Quirinal ablakából és erkélyéről nézték végig a Gio Nicolon rendezett csodás tűzijátékot. Tíz óra körül az olasz királyi és trónörökös pár a vendégektől kísérve, nyitott kocsiúton a Quirinalból a Campia Dollora ment, ahol újabb recepció volt, amelyen Róma kormányzója, két XVI. századbeli gyönyörű amoretto adott át Róma ajándékképpen a trónörökös párnak. Ezalkalommal is négyezernél több meghívott vett részt a recepción, amely éjjelleg tartott.

— Pénteken újabb pazar meglepetésben volt részünk. A Villa Umberto előtti téren Róma lakossága és iskolás gyerekserege vonult fel a trónörökös pár előtt. Az este féltíz óra körül az Operában grande előadás volt és ezalkalommal Donizetti »Don Pasquale« című remek szerzeményű operája, azonkívül »Casanova Veneziában« című pazar látványosságú balett került bemutatásra. Az elsőemeleti udvari páholyban foglalt helyet az olasz és a belga királyi pár, a trónörökös pár és megható volt, hogy amikor az Opera vendégserege a királyi vendégek érkezésekor hatalmas óvációban tört ki, az olasz királyné kezénél fogva vezette a páholy riváldójához a háttérben meghúzódott trónörökösné, akit azután egetverő ünnepeltetésben részesítettek. A királyi vendégek és suitejük az első emeleti, az olasz hercegek és hercegnők a második emeleti páholyokban voltak.

— Szombaton reggel utazott el a jugoszláv delegáció. A pályaudvarra díszszázadot vezényeltek ki és megjelent követünk, Rakics meghatalmazott miniszter és a követtség egész tisztikara is.

— A jugoszláv delegáció megkülönböztetett fogadtatása nagy örömmel töltött el bennünket. Pavle herceg és Olga hercegnő a római napokat betöltő ünnepségek végtelen sorozatán kívül külön is vendége volt az olasz királyi párnak Savoyai villájában, ahová csak az olasz királyi pár legszűkebb rokonsága volt hivatalos.

Márciusban kezdi meg működését a szuboticei városi alkalmazottak betegségélyzője

A jugoszláv városszövetség és az ország nagyobb városai érdeklődnek a Bratsztvo megszervezése iránt

Szubotica város képviselőtestülete egyhangúlag hozzájárult ahhoz, hogy a szuboticei városi tisztviselők és más alkalmazottak *Bratsztvo* néven betegségélyző egyesületet alapítsanak és a közgyűlés jóváhagyta a betegesztett alapszabályokat. A betegségélyző létesítési tervét *Osztoics Szelimir* polgármestertől indult ki. Az alapszabályokat most küldték el az egészségügyi minisztériumba jóváhagyás végett és valószínű, hogy az egyesület március elején megkezdheti működését.

Az alapszabályok, valamint a *Bratsztvo* néven megalakított betegségélyző egyesület szervezése iránt az egész országban nagy érdeklődés nyilvánult meg és eddig *Kragujevac* város vezetősége, valamint több nagyobb város felkérésére a jugoszláv városok egyesülete érdeklődött Szubotica város tanácsánál az egyesület iránt.

Az alapszabályok értelmében tag minden városi alkalmazott és azok családtagjai is, akikkel a tag együtt tartásban él. Az egyesület célja orvosi segínyt nyújtani szükség esetén a tagnak és családtagjainak, továbbá ingyen orvosságot és mindazt, ami a gyógyulást elősegíti. Az egyesület pénzületi támogatást is nyújt a beteg tagnak. A tagsági díj nem lehet több a fizetés két százalékánál. A tagsági díjat levonják a tisztviselő és más alkalmazottak fizetéséből. A tagnak

három hónapig joga van az ingyenes gyógykezelésre. A kórházban a tag tíz hétig, a tag családtagjai négy hétig maradhatnak ingyen. Szülés vagy elhalálozás esetén a tagnak, illetve azok hozzátartozóinak segély jár, amit külön szabállyal fogják megállapítani. Ha az orvos véleménye szerint a tagnak levegő változásra, vagy fürdői gyógykezelésre van szüksége, az egyesület megfelelő segélyt szavaz meg. A segély összegét szintén szabályrendelettel állapítják meg.

Az alapszabályok 13. szakasza értelmében a városi körű tisztviselők, valamint a városi kórház orvosai, az utóbbiak csak a kórházban, kötelesek ingyen kezelni az egyesület tagjait és azok családtagjait és szükség esetén ezek lakására is kimenő, amiért az egyesületől 1000 dinár című külön díjazást kapni. Operációkat és Röntgen-vizsgálatokat csak a kórházban tartanak. A tagoknak joguk van a városi tisztviselők közül szabadon választani.

Az alapszabály végül intézkedik arról, hogy a szabályzatot az alapszabályok jóváhagyásától számított tizenöt nap alatt el kell készíteni és az egyesület a jóváhagyás után harminc napra már megkezdheti működését.

Az alapszabályokat értesülésünk szerint a legközelebbi napokban jóváhagyja a minisztérium, úgyhogy a *Bratsztvo* március elején megkezdheti működését.

Ezt megint nem értettem. Miért szegényli Szemz, hogy itt ebédel?

Amikor fizettem, megkérdeztem a főurtól, hogy Herr von Szemz, aki a szeparéban ebédel, volt-e itt már máskor is?

— Gewiss, — felelte a pincér — Herr von Szemz ist doch der Inhaber.

Vagy úgy!

Az egykori főispán, a híres kártyalovag tehát ezt szegényli, hogy vendéglős lett Berlinben.

A gardrobben a portás miután a kabátom feladta, kezembemamott egy névjegyalku kartonlapot, amin ez áll:

•UNGARLAND•

Charlottenburg

24 Budapester Strasse 24

Fernsprecher: B5 Barbarossa 5497—5498

Ungarische u. französische Küche

BAR ah 5 Uhr Nachm. geöffnet

Zivile Preise

Separat-Salons Club-Zimmer

Kívülről megnéztem a házat még egyszer. Kedves kis vöröstéglás villa, szerényen elbújik a négyemeletes bérpaloták között, észre se lehet venni. Az Isten is kártyabarlangnak teremtette.

sk.

A pancsevői törvényszék új tanácsbeosztása

Pancsevőről jelentik: Dr. Teodorovics Mihajlo, a pancsevői törvényszék elnöke a napokban adta ki a pancsevői törvényszék új tanács és ügybeosztását, mely a következő:

Változék tanácsa: elnök dr. Szabó Lajos, helyettese Jokszimovics Mariszav, tagok Manojlovics Milán, dr. Pászt Alfréd. Targyalási nap: szerda.

I. Polgári felelős tanács: elnök dr. Teodorovics Mihajlo törvényszéki elnök, tagjai Manojlovics Milán, dr. Pászt Alfréd, helyettesek dr. Sztojkovics Boriszav és Petrovics Vitomir. Targyalási nap: hétfő.

II. Polgári felelős tanács és panasztanács: elnök dr. Szabó Lajos, tagok dr. Pászt Alfréd és Jokszimovics Mariszav, helyettesek Nesics Bozsidar és Adsemovics Mihajlo. Targyalási nap: csütörtök.

I. Büntetőtanács (ötös tanács): elnök dr. Teodorovics Mihajlo törvényszéki elnök, tagok Zsivkovics Ivan, Manojlovics Milán, Adsemovics Mihajlo, Nesics Bozsidar, helyettesek dr. Sztojkovics Boriszav és Cserovicki Ognjeszav. Targyalási nap: kedd.

II. Büntetőtanács (három tanács): elnök Zsivkovics Ivan, tagok dr. Sztojkovics Boriszav, Nesics Bozsidar, helyettesek Manojlovics Milán, Petrovics Vitomir. Targyalási nap: péntek.

Büntető felelős tanács: elnök dr. Teodorovics Mihajlo törvényszéki elnök, tagok Zsivkovics Ivan, Manojlovics Milán törvényszéki bírák, helyettesek dr. Sztojkovics Boriszav és Nesics Bozsidar törvényszéki bírák. Targyalási nap: szerda.

Fiatalok hűnccselekményeinek egyes bírja: Nesics Bozsidar. Targyalási nap: csütörtök.

Vétségek egyes bírja: Jokszimovics Mariszav és Adsemovics Mihajlo. Targyalási napok: hétfő és szombat.

Polgári tanács: elnök dr. Szabó Lajos, tagok dr. Pászt Alfréd és Zsivkovics Ivan, helyettesek Adsemovics Mihajlo és dr. Sztojkovics Boriszav. Targyalási nap: szombat.

Gondügyek referense: dr. Pászt Alfréd törvényszéki bíró. Kereskedelmi pedonkivüli ügyek referense dr. Sztojkovics Boriszav törvényszéki bíró. A törvényszéki fogház felügyelője dr. Sztojkovics Boriszav.

Vizsgálóbíró bünygyekben az 1930. évre: Cserovicki Ognjeszav törvényszéki bíró. Egyéb ügyek vizsgálóbírja és a törvény szerint a hivatalos hatalommal való visszaélések vizsgálóbírja Petrovics Vitomir. Szóbeli panaszokat felvesz dr. Sztojkovics Boriszav. Bünygyekben a törvényszék előzetes hozzájárulásával felvilágosításokat adnak délután fél 9-től fél 12-ig és délután fél 4-től fél 5 óra között. Az irattárban délelőtt 10.30—11.30, a főiktatóban fél 9-től fél 12-ig és délután fél 4-től fél 5 óra között tartanak hivatalos órát.

Az egyes tanácsokban az elnököt a rangban legidősebb törvényszéki bíró helyettesíti.

Negyven gyermeket megvakított egy gondatlan orvos

Szembaj elleni orvosság helyett szalvarzános oldatot fecskendezett a betegek szemébe

Athénből jelentik: Borzalmas szerencsétlenséget okozott az egyik athéni kórház orvosainak gondatlansága. A Cesarea kórház szemészeti osztályán negyven gyermeket ápoltak, akiknek súlyos szembajuk volt. A kezelés alkalmából az inspeksiós orvos elkeverte az injekciós fecskendőt és a szembaj ellen előírt folyadék helyett szalvarzános oldatot fecskendezett a negyven gyermek szemébe.

A tévedést az ápolók sem vették észre. A szalvarzános fecskendezésnek borzalmas következményei lettek. Mind a negyven gyermek megvakult. A végzetes tragédiaért felelős orvost és az ápoló személyzet több tagját letartóztatták. Az államügyészség gondatlanságból okozott súlyos testi sértés címén emelt ellenük vádat.

Több letartóztatás még várható.

ÉTTEREM A SÁRGA KEZTYŰHÖZ

SZEMZŐ GYULA VENDÉGLŐS LETT BERLINBEN

Berlin, január hó.

A berliniek kedvelt humoristája, Charlie Roellinghoff »Az utolsó magyar« címmel megerezte a *Montagspost* eheti számában egy krockit, ami arról szól, hogy az író elutazott Magyarországra ismerőseit meglátogatni, de nem talált otthon senkit. Egész Magyarország néptelenül tátongt. Végre mégis előkerült valahonnan egy ősz juhász, vagy kanász, aki az író kérdésére, hogy hova lettek honfitársai, egykedvűen így válaszolt:

— *Elmentek Berlinbe vendéglősnek.*

A szatira találó. Ugyászólván

minden hónapban kinő a berlini aszfaltból egy magyar vendéglős.

Spolarichnál még meg sem száradt a festék a falon és már megnyílt rézsút szemben vele, a járdá tulsó oldalán a konkurrens magyar kocsmá. az »Ungarland«.

Ha az ember Berlinben jól akar kosztolni, akkor mindig csak ujjonon megnyílt vendéglőkben étkezzék. Két hétig minden vendéglőben jó a koszt, s tekintettel arra, hogy Berlinben évente több, mint háromszáz új vendéglőt gründolnak, amelyeknek legalább negyedrészé a beltelken, megközelíthető helyen fekszik, semmi akadályja sincs annak, hogy az ember egy kis utánjárással és a vendéglős-szakkap irányítása mellett minden három-négy napban kipróbálja egy új és még ambiciózus kocsmáros főztjét.

Igy kerültem el az »Ungarland«-ba. Az új magyar vendéglős a *Budapesterstrasse 24-es* szám alatt van, pár lépésre az *Edon Hoteltól* egy édes kis villában. A kert rácskerítésen berámázva lógnak az étlapok, csak így lehet észrevenni, hogy a villában étterem van. A forgójató mögött libériás inas fogad, leszedi a vendégtől a kabátot és a kalapot a ruhatarosná számára, s a pincérek hada már akcióra lép. Öten kísérnek be az ebédlőbe, a vendéglős-szakkap irányítása mellett minden három-négy napban kipróbálja egy új és még ambiciózus kocsmáros főztjét. Az »Ungarland« ugyanis egészen kis, szeparészerű szobákból áll, a legnagyobb helyiségben kilenc asztal fér el, de vannak alkövek két, sőt egy asztalkával. A Spolarich-féle »Hungaria«-restaurant áreszen tátongt, mert az örült nagy hodályban, ahol há-

rom, vagy négyszáz asztal sorakozik csatarendbe egymás mellé, senki sem érezheti jól magát, akármilyen kitudó is a koszt s főleg a borok; a konkurrens okult a Spolarichra váró plejtéből. Itt minden intim és apart, csöndes és barátságos. A kiszolgálás rossz, de ilyen finom helyen nem lehet a pincérre rákiabálni, a vendég inkább nem bosszankodik és vár türelmesen. Nekem például erdélyi tatányeros helyett borjapörköltet hozott a főúr, de egy szót se szóltam. Örültem, hogy egyáltalán törődik velem.

A pörkölt különben izlett. Balra tőlem egy sötét szoba nyílt, amiben senki sem ült, ennek ellenére állandóan ki-be jártak rajta a pincérek nagy ezüztálakkal és borosüvegekkel. Amikor a szemem megszokta a homályos világot, felfedeztem, hogy a sötét szobán túl egy lefüggönyözött szeparé van, amelyben háromtagu férfitársaság foglal helyet. Két arcot, a gnomszerű kis ügyelvezetőt és egy cvikkeres, szőke urfiemberét időnként, amikor a tállaló pincérek a függönnyt széthúzták, tisztán ki lehetett venni, a harmadik vendégnek azonban csak a két keze látszott néha-néha, amikor tányérját kissé előbbre tolta, vagy valamit kivett a tálból. Ez a láthatatlan vendég keztyűiben evett.

A poharat egy világos sárgakeztyűs kéz nyújtotta az ügyelvezetőnek, hogy töltsé telet és ugyancsak a sárgakeztyűs kéz szeletelt fel egy darabka húst a tányéron. Mi az, Szemző Gyula Berlinben van?

Amikor az ügyelvezető pár perc múlva elhaladt az asztalom előtt, megállítottam.

— Mondja, kérem, — kérdeztem tőle — ott a szeparéban egy ur keztyűben eszik. Az arcát ugyan nem látom, de szeretném tudni, hogy véletlenül nem-e...

Az ügyelvezető magyarul felbeszakított:

— De igen, a Gyula.

Egy pillanattal mosolygott, de aztán hirtelen megdöngölte magát, meghajolt és sietve visszatért a szeparéasztalhoz.

Valamint sügött Szemzőnek, aki erre gyorsan visszahúta a kezét. Mikor pár perc múlva megint odanéztem, Szemző már keztyű nélkül evett tovább.

BÁCSMEGYEI
A NAPLÓ-ra
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető készpénzjuttalomban részesül!

CIRKUSZ

Zsur-versek

Egy »Zsur-versek« című füzet került a kezembe. Primitív alkotásai, mielőtt azonban kifejeztem volna belőle a jellegzetesebb darabokat, valaki elemelte az irásztalomról. Tekintve, hogy otthonomban a szobalányunk foglalalkozik a legintenzívebben az irodalommal, nem felelve továbbá azt sem, hogy már elkérkedett egy fágkőről teasterre, kénytelen vagyok rá gyanakodni. Így aztán a könyvből közismert mémorium segítségével citálok előre kiellenve, hogy sem a versok, sem a magam hűségéért nem állok jót.

I.

A kir. tanácsos felesége
Gondolt magába egy nagyot.
S pártolva a kereskedelmet
Minap fátyvokkuktát adott.

Ott molt mindenki épkézláb.,
Ki tiszteli a nevet, pangot,
Volt koncert, ping-pong, rádió
S hallgatuk a kereskedelmet,
A fellsprecherben hogyan pangott.

II.

Puli és Prucsi szende lányok.
Mióta velük zsurba járok,
Szerelmesek lettek sok urba,
Csak én nem jöttem övelük azs...

Nem is övék a szívem mégse,
Ah, rég meg vagyok én izgve
Csőnes is hasztalan mosolyog,
Én csak Bőc-Bőc-re gondolok.

III.

A tea, amit adtál,
Te szende, szűzi lány,
Mintha csak magad volnál
Éppen olyan talány.

Egyszer derült, mint arcod
S szemed, a csodakék,
Máskor fölkevert hullám
Zavart szívében ég.

IV.

A kikelettől szörnyen lazom
A hőt se az én esetem,
De egyszer véget ér a zsur és
Nagy Isteneim, mi lesz velem!

Ma náluk, holnap ő nálunk
Kosztolok, ha a nap lement,
Mert nem szívesen abondolok,
Hiszen akárhogy huz a kocsma,
Az készpénz-kiadat ícent.

Elhervadok tavasszal ilyen.
De csitt, szívem, ne tudja más,
Hogy zug a gyönyöm és az erdő
S azt mondom: Jövel, óh, tepertő,
Isten vezessen, zsurolás.

V.

Gyermekkorom, gyermekkorom
De szép voltál te egykoron,
Hatalmas, büszke hegyorom,
Ugy nyulok hozzád halkán, félve.

Szerelmes voltam száz mesébe,
Ültem királylányok élébe,
Sőt magam is királyi voltam,
Oroszlánhátan lovagoltam,
Óh, Istenem, de boldog voltam!

Hampupökét megsirattam,
A lecke nyugodt volt miattam,
Nagy néhanap ha megtanultam,
De féltemben ágy alá hútam
— Higgyék el kérem nekem eztet —
A Csizmás Kandur megillesztet.

Egész világgal voltam jóha,
Csak övele nem álltam szóba,
A körmeit perhorreskáltam,
Ah, tiszta szívből utáltam.

S mióta zsuralakká lettem,
Az ég is behercult felettem,
Lázados a szívem bitangul,
Itt is, ott is egy Csizmás Kandur.
Azaz hogyha még kandur volna,
De macska mindez a javából!
Ártatlan arc, ravasz tekintet,
Már véged van, ha feléd intétt,
Szellő külsőben edzett róka
S a mérge sem a karcolás,
Hossz a stóka-szóka.

Rosszabb ez tán a réginiél.
Hiel fogjam meg? A véginiél?
Hiszen az élet drága-rossza
Olyan kicsiny, igénytelen.
Hogy nincs eleje, szőle, rosszai
Megyek utána zsurba, sárba,
Mig bebukom a csizmaszárba.

VI.

Sobase voltam nagyvagyó,
Minden igényem oly szerény,
Szeretnék mégis andalogni
A nagy világ számos helyén.

Virágos május levegője
Nápoly táján érte utól,
Julius karcsu derekág
El se mozdulniék Capriból.

Mit részletezzem? Fáj a szívem,
Szegény vagyok ugyso megyek,
De pár helyet, jaj, elkerülnek
S ezek a Szendvics-szigetek.

Másolta: Lím.

TÖZSDE

Zürich, jan. 16. (Zárlat.) Beograd 9.12 hétnyolcad.,
Páris 20.865, London 25.46 egynegyed, Newyork 516.85,
Brüsszel 71.27 és fél, Milánó 27.635, Madrid 69.50, Am-
sterdam 207.025, Berlin 123.48, Bécs 72.70, Szófia
2.72 háromnegyed, Prága 15.28 háromnegyed, Varsó
57.95, Budapest 99.40, Bukarest 307 egynegyed.

Zagreb, jan. 16. (Zárlat.) Páris 221.50—223.50, Lon-
don 275.36—276.16, Newyork 56.43—56.53, Zürich
10.9440—10.9740, Milánó 295.45—297.45, Amsterdam
22.77.50 áru, Berlin 13.52—13.55, Bécs 795.22—798.22,
Prága 167.11—167.91, Budapest 980.92—991.92.

Beogradi gabonaféreg, jan. 16. (Zárlat.) Páris 223.50—221.50,
London 276.16—275.36, Newyork 56.63—56.43, Zürich
1007.40—1094.40, Milánó 297.47—295.47, Berlin 13.570—
13.520, Bécs 798.22—795.22, Prága 167.31—167.11, Bu-
dapest 9.91.92—9.88.92.

Beogradi értéktőzsde, jan. 16. (Zárlat.) Hétszáza-
lékos államadossági kötvény 83.50, négysszázalékos agr-
rarkölcsönkötvény 52—51, Rabna stata prompt 440—
428.50, február 28-ra 413.50—412.50, március 31-re
415.50, Narodna Banka 8200 dinár.

Beogradi gabonaféreg, jan. 16. Buza fővonalon 76—
77 kilós, négysszázalékos 193—195, szerbiai új tengeri
97 dinár. Irányzat: a gabonapiácen változatlan volt.

Noviszadi terménytőzsde, jan. 16. Buza bácskai 77
kilós 202.50—205, bácskai 78 kilós 205—207.50, felső-
bácskai 78 kilós 205—210, hali Tisza 78 kilós 207.50
—212.50, felsőbánati 78 kilós 200—205, délbánati 77
kilós 187.50—192.50, szeremi 77 kilós 192.50—197.50.
Árpa bácskai és szeremi 63—64 kilós 125—130. Zab
bácskai 142.50—145, szeremi 142.50—145. Tengeri
bácskai garantált minőség 100—105, bácskai 100—
102.50, bácskai II. 107.50—110, bácskai III. Duna 115
—120, bácskai IV—V. 120—125, bácskai száritott 117.50
—122.50, bánati Duna III. 115—120, bánati Begej III.
115—120, szeremi garantált minőség 100—105, szer-
emi 100—102.50, szeremi II. 107.50—110, szeremi Duna
III. 115—120, szeremi száritott 117.50—122.50. Liszt:
0gg és 0g bácskai 320—330, 2-es sz. 290—300, 5-ös sz.
245—250, 6-os sz. 185—190, 7-es sz. 145—155, 8-as sz.
112.50—115. Korpa bácskai, szeremi és bánati juta-
szálakokban 90—95. Irányzat: állandó.

Szombori terménytőzsde, jan. 16. Buza 200—205
dinár, rozs 140—150 dinár, zab 137.50—142.50 dinár,
árpa 115—125 dinár, tavaszi 135—140 dinár, bab 430—
440 dinár, válogatott 460—470 dinár, tarka 260—270 di-
nár, tengeri 102.50—107.50 dinár, morzsolt 117.50—
122.50 dinár, korpa 90—95 dinár, liszt 0-ás 320—330 di-
nár, kettes 290—300 dinár, ötös 255—265 dinár, hatos
190—200 dinár, hetes 150—160 dinár, nyolcas 105—115
dinár. Irányzat: változatlan.

Budapesti gabonaféreg, jan. 16. (Zárlat.) Készár-
piac, irányzat: egyenetlen. Buza 77 kilós: tiszavidéki
23.60—23.95, felsőtiszai 23.25—23.50, fehérmegyei 22.35
—22.60, pestvidéki 22.45—22.70. Buza 78 kilós: tiszavi-
déki 23.90—24.15, felsőtiszai 23.45—23.70, fehérmegyei
22.50—22.80, pestvidéki 22.70—22.90. Buza 79 kilós: ti-
szavidéki 24.20—24.60, felsőtiszai 23.75—23.95, fehé-
rmegyei 22.85—23.05, pestvidéki 22.95—23.15. Buza 80
kilós: tiszavidéki 24.50—24.75, felsőtiszai 23.30—24,
fehérmegyei 22.95—23.15, pestvidéki 23.05—23.25. Rozs:
pestvidéki 13.70—13.80, másszármazású 13.70—13.80. Árp-
a: takarmány I. 13.80—16.50, sör, felsőmagyarországi
19.50—21.50. Zab I. 14—15. Tengeri tiszántúli morzsolt
13—13.10. Határidőpiac, irányzat: egyenetlen. Buza:
márciusra 23.47—23.48, májusra 24.39—24.40, októberre
23.86—23.87. Rozs: márciusra 14.52—14.53, októberre
16.50—16.52. Tengeri májusra 14.85—14.86, júliusra
15.44—15.45 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fu-
varparitás értendők.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, jan. 16. Fel-
hajtás 2000 darab sertés. Irányzat: élénk. Árak: Zsir-
sértés Ia grásági nehez páronként 300 kilós 152—155,
szedett közép zsirsértés 220—260 kilós 144—152, zsír-
nagyban 170—180, szalonna 3 darabos táblás sózott
146—148, négydarabos 140. Vágómarhavásár. Felhaj-
tás 939 darab. Irányzat: lanyha. Árak: Ökör tarka Ia
100—116, magyar tarka Ia 96—104, tehén tarka Ia 90
—106, bika tarka 96—108 fillár kilogrammonként.

Chicago terménytőzsde, jan. 16. Középfolyamok:
Buza március 124 háromnegyed, május 128 háromne-
gyed, július 130 egynegyed. Tengeri március 90 és fél,
május 93 háromnegyed, július 95 háromnegyed.

Winnipegi terménytőzsde, jan. 16. Középfolya-
mok: Buza május (135 háromnegyed) 135 hétnyolcad,
július (138) 137 hétnyolcad, október (133 egynegyed)
134 egynegyed.

Liverpool terménytőzsde, jan. 16. (Zárlat.) Buza
március (9 sh 1 d) 9 sh 2 d, május (9 sh 45 d) 9 sh
5 háromnegyed d, július (9 sh 5 d) 9 sh 7 d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése sze-
rint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna:
Bezdán 126 (—), Bogojevó 200 (—), Vuková 142
(—), Palánka 131 (—), Noviszad 123 (—), Zemun
126 (—), Pancsovo 110 (—), Szmederevo 222 (—),
Orsava 190 (—). Dráva: Osizjek 40 (+), Száva:
Mitrovica 284 (+), Zagreb 6 (—), Sabac 80 (—),
Beograd 82 (—). Tisza: Szentia 94 (+), Becej 72
(—), Titel 115 (—).

Nazarénusok a vádlottak padján

Az első tárgyalások egyes büntetőbíró előtt a szubotocai törvényszéken

A szubotocai törvényszéken csütörtökön volt az
első büntetőtárgyalás egyes bíró előtt a január 1-én
elrebe lépett új büntető törvény és bünvádi perrend-
tartás rendelkezései szerjnt. A tárgyalást Szubotoc
Sztrahinya törvényszéki bíró vezette és több ügyet
tárgyalat le. Ezek közül két büntügyben a megváltozt-
bírói ítélet elvi jelentőséggel bír. Az elsőnél vádlott-
ként szerepelt Csernejev Radomir gardínovei har-
mincöt éves nagyszámos, aki ellen az ügyészség a
szerb büntető törvénykönyv 102. szakaszába ütköző
vétség vádját emelte, mert az illető mint katoná meg-
tagadta a fegyverfogást, minthogy nazarénus. Az tra-
tok szerint a katonaságnál megállapították, hogy
Csernejev nem alkalmas szolgálatra, mert rokkant.
Az ügyet áttették a polgári bírósághoz, hogy járjon el
a vádlott ellen.

A tárgyaláson a vádat Gajics Bogdan államügyész
képviselette, a védelmet Sztojanovic Radovan látta el.

A vádlott kihallgatása során előadta, hogy nem
követett el büntselemkényt azzal, hogy nem akart
legyverett fogni a kezébe, miután katonai szolgálatra
alkalmatlannak találták rokkantsága miatt és így ő
nem is volt tényleges katoná. Ő a nazarénus vallás
híve, de nem tartozik semmiféle szervezethez, vagy
társasághoz, amely a fennálló törvények ellen fejte-
ne ki működést.

A bíróság tanukat nem hallgatott ki, hanem mind-
járt a perbeszédekre tértek át.

Gajics államügyész fenntartotta a vádat és kérte
a bíróságot, hogy a vádlottat az új büntetőtörvény
161. szakasza alapján mondják ki büntselemkényes és szab-
jancik ki rá megfelelő büntetést. Sztojanovic védő azt
fejtette ki, hogy ebben az esetben nem nyerhet alkal-
mazást az új büntetőtörvény 161-ik szakasza, min-
hogy a vádlott nem volt oly szervezett társaság tag-
ja, amely társaság célja ellentétben volna a büntető-
törvényekkel. Felmentést kért.

Ezután Szubotoc Sztrahinya meghozta az ítélet-
tet, amely szerint a vádlottat felmentette, mert a bír-
ság nem talált eljárásában büntetendő cselekményt.

A második büntügy teljesen hasonló természetű és
itt vádlotként Verembszki Mladen turini ötvenkétéves
földműves szerepelt, aki ellen az ügyészség ugyanazt
a vádat emelte, mint Csernejev esetében. A vádlot-
tat Grabovac Pavle védte és a bíróság Verembszkit
is felmentette.

Olvásóink figyelmébe!

A Bácsmegeyi Napló

bel- és külföldi fürdőkről, gyógy-
és üdülthelyekről, szanatóriumok-
ról, szállodák- és penziókról, to-
vábbá internátusokról, iskolákról,
szakkurzusokról díjtalanul
nyújt felvilágosítást
és szolgál prospektusokkal

KIS RIPORTOK

Két kis mese a humanizmusról

Egyik meghatóbb, mint a másik. Az ember azt se tudja, melyikkel kezdje előbb. Olyan szívfacsaróak. Tehát:

Az állatvédők egyesületek és állatbarátok már régóta hadakoznak a vágóhidak barbár eszközei ellen. Micsoda kegyetlenség leszúrní az a szegény disznót, kést dőni a torkába! Vagy a marhát fejbévágni és aztán szinte még élve vagdalni belé a kést! A többi háztartási keretek között kimuló baromfiról ne is beszélünk. Ezeknél szegényeknél már végezet, megszállott dolog, hogy nem természetes halállal múlnak ki. Hacsak véletlenül el nem üti őket a villamos, avagy egy autó.

No és most mondja valaki, hogy nincs nálunk civilizáció. Emberség. A chikágói vágóhidakra bevezették a villamos géolöttint, amely gyorsan, biztonságosan és precízen küldi másvilágra a sertéseket Jófórnán észre se veszik már is a túlvilágon találják magukat. Természetesen hitvány földi porhüvelyük nálunk marad, lenn a sártekén, s ez a fontos, mert földi metamorfózisban pecsenye, zsír, kolbász, szalonna, stb. jök lesznek belőle.

Villanyal végzik ki a disznókat, fájdalommentesen. En nem beszéltem egy disznóval se erről a dolgról, a kivégzettet se volt módomban megintervenülni, de a vágóhid igazgatója azt állítja, hogy direkt öröm így kiheltni a lelkét. Nem neki. A disznónak...

Biztos, hogy áldják ezt a fene nagy civilizációt, amely ilyen megható humanizmussal bánik velük...

A másik eset se rossz. Szintén az amerikai humanizmus iskolapéldája. Tulajdonképpen nem is lehet szót emelni ellene, mert hisz mi se cselekednénk másként, de... valahogy mégis groteszk, torz és jellemző.

Egy halálraítelt, akinek napjai már megváltak számlálva, a Sing Sing fegyházban, közvetlen a kivégzés előtti napon súlyos vakságot szenvedett. Az irritáció veszedelmes volt, az orvos kijelentette, hogy nem vállal felelősséget a paciens életéért.

Rémes helyzet. A fegyház igazgatósága nem tudja mit csináljon. A delikvens még megtalál halni, mielőtt a villamosszékbe ültetnék.

— Mit tegyünk? — **Járvészékelt a direktor.**
 — Meg kell operálni — mondotta az orvos.
 Nőszá gyorsan kórházba vitték a halálraíteltet, elfaltatták és kivágták azt a makrancos vakbelét.
 — A műtét gyönyörűen sikerült — jelentette boldogan az orvos.
 — A műtét sikerült? — lélegzett fel a fegyház igazgatója — akkor a pacienst kivégezhetiük...
 És a boldogtalant vitték egyenesen a villamosszékbe.

Hogy lehet könnyen pénzt szerezni?

A nyomor — régi igazság ez — leleményessé teszi az embereket. Azok a kétségbeesett egzisztenciák, akik valamilyen okból kicsöppentek régi állásukból, nem tudnak új kenyérkeresethez jutni és mindent megpróbálnak, hogy ismét zöldágra vergődjenek.

Eltönnök cipőpaszta ügynökök, rádióval házalnak, manzsetta gömbbal csezengetnek be minden lakásba, állják hősiesen a szidalmakat és csak annyit kérnek, hogy valami csekélyeséget vásároljanak tőlük. De így se nagyon boldogulnak. Sok az eszkimó... Azok, akik nem tudnak beletörődni a keserves és rohotos munkába, amely csak sovány falatokat hoz a konyhára, ütekekkel próbálkoznak. Merész fogásokkal próbálkoznak, amely egycsapásra kiemeli majd őket a végzetlen szegénységéből. Siker esetén. Ha az újást elérik — újra kezdik.

Mennyi regény! Pódma! Bukás! Az élet soha sem volt gazdagabb témában. Hol vannak a finomlelkű pásterlányok, Bovarynek, szerelmi bánatukat világ-gá panaszoló lovagok? Örgrölök és a többiek?

A nyomor leegyszerűsítette a lelki nyavalyákat. Igen, így gömörben, durván, ahogy mondom. A nyomor kőváza elnémitja az epkedő lelket. Ezek a többkötés lélektanai analízisek egyszerűen kőmikusan, időszerűtlenül hatnak, akár *Bocaccio* novellái, vagy a *lovagregények*. Az olvasó észlel.

Csak egy ilyen elkeseredett embernek az agyában született meg az alábbi ötlet, Nemrégiben hirdetés jelent meg a napilapokban ezzel a szöveggel:

Reklámcélokra olcsón eladnám a sírlíratomát.
 Érdeklődni uca szám alatt
 Varga Józsefnél lehet.

Muszáj volt felkeresni ezt az embert. Valami sőtét, sovány, gyomorhalos pesszimistát képzeltem el, de alaposan tévedtem. Kővér és tokája van. A diványon feködt. Reménykedve ugrott fel. Azt remélte, hogy bérelni fogok és buzgón magyarázta:

— Kérem... manapság... amerikai tempó... mért lenne épen ez olyan különös... a reklám már rég felrugta a tradíciókat...

Megkérdeztem, hogy honnan vette ezt az ötletet.
 — Sokszor olvastam róla, hogy egyes emberek előre eladják a holttestüket az anatómiai intézeteknek. Az ember ugye tud mit kezdeni holta után a testével, nem igaz? Nos, én a sírkövemre gondoltam... igazán semmi kegyelenséértőt nem találok benne, ha majd a holtom után pótkávét, vagy rádiót fogok ajánlani a nagyérdemű gyászoló közönségnek. A temető ebből a szempontból még teljesen elhanyagolt terület. Annál nagyobb lesz a hatása a hirdetésnek, mert szokatlan, az embereket készületlenül éri... míg az ucai reklámokra már rá se hederítenek, hozzászótkak. A temetői reklám feltétlenül eredményesebb lesz...

— És ráakart beszélni meggyőző érvekkkel, hogy ragadjam fölül a ritka okkázit és béreljem ki a sírkövet.

— Hogy képzeled én a dolgot? — firtattam.
 — Egyszerű, akár a Kolumbusz tojása. Ön kifizeti előre azt a pár ezer dinárt...

— Pár ezer?

— No igen. Elvégre itt évtizedekről lesz szó! A céggel szerződést kötök, miszerint sírkövem a tulajdonába megy át, sőt holtom után maguk is állíthatják

fel, tetszés szerinti nagyságban, esetleg világító reklámmal felszerelve.

— Hogy szólna egy ilyen felirat?
 — Például ha gummisarokról lenne szó, ez esetben ezt vésetném a nevem alá arany betűkkel: »Varga József élt x évet. Hosszu életét a híres Kókusz-féle gummisaroknak köszönhettem, amely megövtá minden bajtól.«

— Kapott már kínlatokat?
 — Igen, de nem lelt üzlet a dologból, mert drágának találták az árlamat. Én pedig nem engedek egy fillért sem!

Szabott árlai vannak. Alku kizárva. Egyelőre konkurencia nélkül áll, de nem sokáig, mert a szomszédja, egy inzolvens kávé, már elplagizálta a tippet és ő is kínálgatja — körleveleket ír a nagy cégekhez — fünc-fának a sírlíratát. Még pedig tíz percenttel olcsóbban.

Ime: a vásári ricsaj az élet szennyos piacairól bemerészkedik már a halál parkjába is... megérjük, hogy a kaszás halál is egynapon tyukszemírtót, vagy fagybalzsamot fog ajánlani a kaszáján...

Tsin.

Véres összeütközés Németországban sztrájkoló munkások és rendőrök között

Az összeütközésnek több halottja és sebesültje van

Chemnitzből jelentik: Szerdán délután véres összeütközés volt Hartmannsdorfból sztrájkoló munkások és rendőrök között. Az ütközetnek több halottja és sok sebesültje van. A hartmannsdorfi szövőgyári munkások egy része néhány nappal ezelőtt sztrájkba lépett és a sztrájkolókat és a dolgozó munkások között azóta napirenden voltak az összetűzések. A hatóságok tehetetlenek voltak velük szemben.

Szerdán délután többszáz kommunista érkezett Chemnitzből Hartmannsdorfba, hogy a gyár sztrájkoló munkásaival és a várás munkanélküli elemeivel együtt tüntető felvonulást rendezzenek. A tüntetők az akar-

tak hatolni a gyárépületbe is, ahol előzőleg huszifőnyi rendőrsztagot helyeztek el. A tüntetők közéaptort zudítottak az épületre és amikor a rendőrség parancsnoka kilépett a gyár kapuján, hogy nyugalomra intse a tömeget, leütötték. A tömeg megtámadta a rendőrpáncsnok segítségére siető rendőröket is, akik végül is sztrájkot adtak. Két tüntető meghalt, tizenöt súlyosan megsebesült.

A sebesültek közül a nap folyamán négyen behaltak sérüléseikbe. Négy sebesült állapota életveszélyes, úgyhogy a halottak száma valószínűleg emelkedni fog.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Kedden, január 21-ikén és szerdán, január 22-ikén a berlini »Kék madár« groteszk kabaret teljes együttesének vendégjátéka. Mindkét este új műsor.
 Jegyelővétél csütörtöktől, január 16-ikától a színházi pénztárnál.

— **Előleptetett államtanácsos.** Beogradból jelentik az Avala: Öfelsége Alekszandar király a miniszterelnökbelügyminiszter javaslatára Baltics Vilko volt beograd tartományi főispánt, az államtanács tagját az első kategória második csoportjából az első kategória második a) csoportjába léptette elő.

— **A Narodna Banka szubotical fiókjának új vezetője.** A Narodna Banka szubotical fiókjának vezetésében személyi változás állott be, amennyiben a központi igazgatóság saját kérésére Beogradba helyezte Miloradovics Novák eddigi igazgatót. Az igazgatói teendőket elvégzésével a Narodna Banka központi igazgatósága Lafert Adolfot, a szubotical fiókjánál tisztségviselőjét bízta meg.

— **Likvidálják a noviszadi pénzügyigazgatóság vámosztályát.** Noviszadról jelentik: Az új pénzügyi törvény értelmében, mint az már ismeretes, a noviszadi pénzügyigazgatóság mellett működő vámosztály, amely a volt Vajdaság területén levő vámhivatalok ügyeiben másodfokú fórum volt, megszüntik és ügykörét a beograd pénzügyigazgatóság vámosztálya veszi át. Csütörtökon érkezett meg Noviszadra a pénzügyminiszter rendelete, amely intézkedik, hogy a vámosztály likvidálását a legrovidebb időn belül végre kell hajtani és az ügyeket lehetőleg azonnal át kell adni az újonnan megbízott pénzügyigazgatósági vámosztálynak.

— **Megmentik a temesvári és az aradi bankokat.** Bukarestből jelentik: Buku Szever, a bánati közigazgatási szervezet igazgatója Temesvárra utazott, hogy az anyagi válságba került temesvári bankok ügyét megvizsgálja. Buku Szever kijelentette, hogy a kormány husz millió lei kölcsönt folyósít a temesvári és huszonöt millió leit az aradi bankok részére. Kijelentette még Buku Szever azt is, hogy a kormány a munkanélküliek részére száz millió leit folyósít.

— **Szubotical származású hegedűművész nagy sikere Budapesten.** Budapestről jelentik: Kramer Imre, a szubotical származású fiatal hegedűművész legutóbb nagy sikerrel működött közre a Budai Liszt Ferenc Társaság hangversenyén. A fiatal művész játékához Hubay Jenő, a világhírű magyar hegedűs még a hangversenyteremben melegen gratulált.

— **Zagrebban felállítják Tomisláv király szobrát.** Zagrebból jelentik: Tomisláv király szobor modellje csütörtökon elkészült Franges tanár, a híres zagrebi szobrászművész műtermében. A szoborleleplezést előkészítő bizottság dr. Bauer Ante érsek elnökletével csütörtökon délután megtekintette a modellt és azt elfogadta. A szobor elkészítésének anyagi oldala fedező van és a napokban már megkezdik a szobor elkészítést. A szobrot Zagrebban a Tomisláv téren, a főpályaudvar előtti parkban helyeznek el. Az első horvát király szobrának leleplezési ünnepségét valószínűleg az ősszel tartják meg.

— **A Napnyugati Uarokon lesz a szubotical központi temető.** A szubotical központi temető, mint jelentettük, a városi tanács minél előbb meg akarja építeni. Korábbi jelentésünkkel ellentétben, hogy a központi a járványkórház környékén építik ki, úgy értesülünk, hogy a központi temető a Kisbajmok mögötti Napnyugati Ugarok elején lesz, a város legmagasabb részén.

— **Siremüket állítanak Cvijics Jovánnak.** Beogradból jelentik: Eensőséges gyászünnep folyt le csütörtökon a beograd temetőben. Cvijics Jovánnak, az európai híró szerb földrajztudósának harmadik halálórái évfordulója alkalmából egybesereglettek a temetőben a kiváló tudós barátai, munkatársai és tisztelői. Jelen voltak többen között: Jovanovics Szlobodan, a Tudományos Akadémia elnöke, aki Cvijics Jovánt követte az elnöki székben. Prica nyugalmazott admirális, Boskovic tábornok, Davidovics Ljuba, Trifunovics Misa, Grol Milan volt miniszterek, Petrovics Veljko író és a beograd egyetem tanári kara. Az elhunyt tudós barátai elhatározták, hogy Cvijics Jován sírjára közadakozásból monumentális emlékművet emeltesnek.

— **A Jugoszlóvenszki Lloyd székhelyét Dubrovnikba helyezték.** Szplitből jelentik: A Jugoszlóvenszki Lloyd hajózási társaság, amelynek eddig Szplitben volt a székhelye, csütörtökon tartott évi közgyűlésen elhatározta, hogy a társaság székhelyét Dubrovnikba helyezi, mert a társaság részvényeseinek nagy többsége dubrovnikai, vagy Dubrovnik környékéről való.

— **Fuzionált két sztaribecseji mezőgazdasági egyesület.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji földművelésgesyesület s a sztaribecseji mezőgazdasági szövetség szerdán együttes ülést tartott, amelyen kimondták a két mezőgazdasági egyesület fuzióját.

— **A nisl Nemzeti Színház vendég szereplése Szremzki Karlovcin.** Noviszadról jelentik: A nisl Nemzeti Színház kitűnő társulata turnéja során Szremzki Karlovcin vendég szerepelt, ahol Nusics »Miniszterné« című darabját adták elő nagy sikerrel. A társulat szombaton és vasárnap Indriján vendég szerepel és tárgyalások folynak a társulat noviszadi vendég szerepléséről is.

A tengerek szabadságának kérdésével nem foglalkozik a londoni leszerelési konferencia Macdonald nyilatkozata a külföldi sajtó képviselői előtt

— Csalt, hogy Amerikába utazhasson. Noviszadról jelentik: Tabakovics Szevján sztarapozovai bognármester Amerikába akart kivándorolni, de nem volt elég pénze. Tabakovics ezért érintkezésbe lépett egy nagy noviszadi céggel és 40.000 dinár értékű árut rendelt. Amint az áru megérkezett, Tabakovics áron alul tud adni ráta és megváltotta hajójegyét Amerikába. Az utlevele készen volt és hajóra is szállt, de időközben kiderült a csalás és a bognármester ellen körözlevelet adtak ki. Most értesítés érkezett az angliai Cherburból, hogy ott a hajó kikötése után letartóztatták Tabakovicsot, akit a kiadási eljárás lefolytatása után kiadnak Jugoszláviának.

— **Siegerhahn boy Szubotícán.** Siegerhahn boy, az ismert hipnotizőr és telepata hat napi tartózkodásra Szubotícára érkezett és Knez Mihajlova uca 11. szám alatt levő lakásán naponta fogadja a közönséget.

— **Ingyenes mozielőadások Szubotícán.** A Jugoszlavenszko Sunlight d. d. zagrebi cég, amely a világ-hírű Lux mosószerrel gyártja és forgalomba hozza, újszerű reklámötlettel lepté meg a szubotici háziaszónokokat. A Jugoszlavenszko Sunlight d. d. a Városi Színház hangversenytermében naponta öt, hét és kilenc órai kezdettel ingyenes mozielőadásokat rendez kizárólag nők számára. Az ötletes reklámnak nagy sikere van, a szubotici háziaszónokok és házilányok minden előadásra zsúfolásig megteltek a Városi Színház koncerttermét és élvezettel nézik végig a Fel a fejéll című kitért filmet, amelynek főszerepét Ben Astor játssza. Az előadás keretében a mosószerkészítéséről és használatáról mutatnak be érdekes képeket.

— **Hogyan kell kitölteni a baromfi-behozatal iránti kérvényeket?** Beogradból jelenti az Avala: Egy legutóbb kiadott hivatalos közlés szerint a baromfi-behozatalnál szükséges állatorvosi engedélyek iránti kérvényekben a következő adatokat kell felsorolni: 1. Az importőr vezetéke és keresztnéve, tartózkodási helye és az a hely, ahonnan a baromfit importálni akarja. 2. Milyen fajtájú, nemű és mennyiségű baromfit akar behozni. 3. Az ország és kerület megjelölése, ahonnan a baromfit importálni kívánja, továbbá a behozatal időpontja. Ezeket kivül, ha az import közvetlenül szomszédos államból történik, meg kell jelölni azt a határmenti egészségügyi állomást, amelyen keresztül a baromfit szállítják, ha pedig nem közvetlenül határos államból történik a behozatal, akkor meg kell jelölni valamennyi közbeeső állatorvosi állomást, amely a küldeményt felülvizsgálja. A behozatali engedélyre már a baromfi vagonba rakása előtt szükség van.

— **A szubotici ókatolikusok első istentisztelete.** Az ókatolikusok szervező bizottsága értesíti a közönséget, hogy vasárnap délelőtt kilenc órai kezdettel tartja első istentiszteletét a Pravni Fakultet nagytermében.

— **Ehen veszett egy angol sziget egész lakossága?** Londonból jelentik: A carnavoshirei partvidék közelében fekvő Bardsey-sziget lakosságáról most már hetek óta nincs semmi hír. Az apró szigeten negyven ember lakik akiknek sorsa nagy aggodalmat kelt. A szigetet a Szent György-csatornában fekszik. Anglia nyugati partvidékén. Az utóbbi hetek állandó heves viharai folytán a motorcsónak már hosszabb idő óta nem tudja megközelíteni a szigetet. Rendesen hetenként kétszer jár a motorcsónak, hogy élelmiszert vigyen a szigetlakóknak. Az utolsó motorosjárat december tizenötödikén volt és azóta a szigetlakók nem kaptak élelmiszert. Az utóbbi napokban az angol partvidéken nagy tüzeket raktak, abban a reményben, hogy a szigetlakók majd válaszolni fognak a fényjelekre. A múlt héten azonban hiába éretek több éjszakán át, válasz nem érkezett. Attól tartanak, hogy a szigetlakók éhenhaltak.

— **Noviszadon csütörtökön kétszáztizenháromezer telefonteljesítést kaptak ki a posta.** Noviszadról jelentik: Mint egy hét ezelőtt a noviszadi postahivatal telefonosztálya a lapok után figyelmeztette a városi telefonelőfizetőket, hogy január 15-ikéig fizessék be hátralékos telefondíjaikat, ellenkező esetben január 16-án reggel mindazokat az állomásokat, amelyek nem tették eleget ennek a felszólításnak, ki fogják kapcsolni. A felhívás értelmében az újabb való bekapcsolás már csak 100 dinár lefizetése ellenében lehetséges. Akik január 31-ikéig nem fizetik ki a telefondíjaikat, azoknak állomásait végleg megszüntetik és készülékeket leszerelik. A postahivatal telefonosztálya csütörtökön reggel 10 óra mint 270 telefonelőfizető készülékét kapcsolta ki. A kereskedők sérelmezik, hogy a postahivatal szakított az eddigi gyakorlattal, mert az elmúlt években mindenkor tizenöt nappal előbb, irásban figyelmeztette az előfizetőket az előfizetési díj befizetésére. Sérelmezik a kereskedők, hogy amíg a posta havonta telefonon felszólítja az előfizetőket az interurbánbeszélgetésekkért fizetendő díjak lerovására, egyszer egy évben nem tette meg az előfizetési díjak beszedését. A posta irásban értesít minden sürgőny cím tulajdonost, hogy a sürgőny cím díjak fejében fizetendő évi 200 dinár illetéket fizessék be, csak a telefonelőfizetőket nem szólították fel külön. Csütörtökön délelőtt a kikapcsolt előfizetők valószínűleg megrohanták a telefonpénztárt, ahol kora reggeltől egész napon át állandóan 60–70 telefonelőfizető megbizottja tolongott a telefondíjak lerovása céljából.

Londonból jelentik: **Macdonald** miniszterelnök szerdán fogadta a külföldi sajtó képviselőit és programnyilatkozatot adott a flottaleszerelési konferenciáról. Szerinte a flottaleszerelés egész kérdéséről a szempontról kell tekinteni, hogy mennyi hajóra van szüksége egy országnak a védekezésre, de nem a támadásra. Jó néhány éven belül nem várható háború, ezért a kormány minden tőle telhetőt el fog követelni, hogy a leszerelés kérdésében kielégítő megoldást találjon. Anglia azonban egymagában semmit sem tehet, hanem csakis nemzetközi megegyezéssel lehet célt érni.

A csatahajók az idők folyamán el fogják veszíteni jelentőségüket. A kormány a buvárhajók megszüntetését kívánja. A legnagyobb mértékű flottacsökkentésre törekszik, amennyire csak a külkereskedelem és a birodalom összekötő utjainak biztonsága megengedi. Ha most sikerül a megegyezés, mindenesetre komoly szolgálatot fog tenni az általános leszerelésnek.

Nagy a feladat, amely megoldásra vár és nem szabad tulzolt reményeket táplálni, nehogy családok következzenek be. Még ha kisebb családok is hoz a megegyezés, mégis meg lesz a létjogosultsága, ha megállítja a fegyverkezési versenyt és utját egyengeti a népszövetségi általános leszerelési bizottság munkájának.

Macdonald rámutatott még arra, hogy a népszövetségi alapszöveget az 1922-i washingtoni egyezmény, a locarnói szerződés és a háborút kizáró Kellog-paktum olyan békebiztosítás az angol felfogás szerint, amely lehetővé teszi az igazi haladást, a tengeri lesze-

relés terén a haderőknek arányban kell állni a közvetlen háborus veszéllyel, azokat tehát összhangba kell hozni a tényleges szükséglettel. Ha a veszély csökken, a haderőket ezzel egyenes arányban le kell szállítani. Semmi sem növeli jobban a háborus veszélyt, mint az utóbbi évek elkeveredett fegyverkezési versenye. Ha a londoni konferencia kudarccal jár, akkor husz évig a tengerészeti építészeti verseny elkerülhetetlen.

A hozzáintézett kérdésekre kijelentette Macdonald, hogy a tengerek szabadságának kérdésével a konferencián nem foglalkoznak.

A flottaleszerelési konferencia kérdésével foglalkozott **Taylor** angol altengernagy is, aki egy konzervatív gyűlésen tartott beszédében hevesen tiltakozott Alexandernek, az admirális első lordjának ama kijelentése ellen, hogy Anglia kész ötven cirkálóval megelégedni. **Alexander** főúrnak — mondotta az ellentengernagy — a Kellog-egyezmény, ez azonban nem nyújt védelmet újabb háborúk ellen. Ha a **Béke** ilyen biztos, miért fejleszt Amerika olyan lázasan haditengerészetét és miért nem szállítja le az egyetlen katonai nagyhatalom szárazföldi és légi hadseregét? Szeretném látni azt az admiralist — kiáltott fel a szónok — aki kész volna ötven cirkálóval háborúba menni.

Taylor végül sürgette, hogy kezdjék meg az örök békét a szárazföldi hadseregek leszerelésével. Az ülésen még sok neves politikus szólalt fel, akik határozatilag követelték, hogy Anglia sajtó védelmi szükségletéhez szabja haditengerészetét és a londoni konferencián ne járuljon hozzá olyan határozatokhoz, amelyek fenyegetnék a birodalom biztonságát.

— **Leszúrta a pénzgyőrt.** Szremszkamitrovicáról jelentik: **Vucsanov** Mató mitrovicai munkás egy kocsmán előtt összevesszett **Arbutina** Péter pénzgyőrrel és késével mellbeszúrta. A súlyosan sebesült pénzgyőrt kórházba szállították.

— **Súlyosan megbetegedett a noviszadi városi műszaki tanácsos.** Noviszadról jelentik: **Plavšić** Nikola városi műszaki tanácsos néhány nappal ezelőtt súlyosan megbetegedett. **Plavšić** Bécsbe utazott betegsége diagnosztikának megállapítása végett.

— **Rómába költözött egy jónövű indijai festőművész.** Noviszadról jelentik: **Sommerfeld** Oszkár, aki eddig a szlavóniai Indijja városkában élt, elköltözött és Rómában telepedett le.

— **Fizetéképtelen lett egy budapesti illusztrágyár.** Budapestről jelentik: A súlyos gazdasági válságnak újabb áldozata van. A budapesti **Klein** és fia iparüzem az illusztrágyára fizetéképtelen lett és törvényesek megindította a költségvetésügyi eljárást. A passzív 768.000 pengő, míg az aktív csak 415.000 pengő. A vállalat ötven százalékos egyezséget ajánlott fel.

— **Bizottságot küldenek ki a pavlovaci Sokosics-tanyára a kiégett régiségek értékelésének megállapítása végett.** Sokosics Gyula szubotici földbirtokos pavlovaci tanyáján néhány hónappal ezelőtt, mint jelentették, földadás közben különböző régiségeket és feltűnően nagy emberi csontvázakat találtak. Valószínű, hogy ősrégi temetőre bukkantak. A talált régiségek értékelésének megállapítása végett egy városi bizottság száll ki a helyszínre. A bizottság elnöke **Mándics** Mijo könyvtárgazdát és múzeumi őr, tagjai pedig egy mérnök, egy rendőrkapitány és egy orvos.

— **Megszakítás nélkül szolgáltatták villanyáramot a szentai villanytelep.** Szentáról jelentik: A szentai villanytelep eddig naponként déli tizenkét órától délután két óráig, vasárnap és ünnepnap reggel nyolctól délután három óráig nem szolgáltattott áramot. A villanytelep most teljesítette a gyárüzemek és a rádióközpontok kérését és általános megelégedésre a pravoszláv újév napjától kezdve megszakítás nélkül szolgáltatták villanyáramot.

— **Házasság.** **Malagurszki** A. Roza és **Božidar** S. **Maksimović** I. oszt. gyalogsági százados házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett. (Címük: Szubotica, Paje Kujundžićeva ul. 50.)

— **A családi vízály halálos áldozata.** Zagrebből jelentik: Zagreb—Ljubljana között a sztenyeváci állomás közelében csütörtökön reggel a járókölök egy férfi borzalmasan szétrázott holttestére akadtak. A holttest a sínek mellett fektült és háromba volt szelve. A rendőri bizottság, amely nyomban kiszállt a helyszínre, megállapította, hogy az **Kampus Pájó** zagrebi rajzoló holtteste. **Kampus Pájó** rosszul élt feleségével és elhatározta, hogy inkább öngyilkos lesz, semmint állandóan veszekedjen vele. Többek előtt hangoztatta is ezt az elhatározását, de nem vettek komolyan. **Kampus** az éjszaka nem aludt, hanem különböző kocsimáskában töltötte az éjszakát. Reggel sétálni ment és egész **Sztenyeváci** ment a sínek mentén. Eppen akkor ment arra a ljubljani vonat, amelynek mozdonyra elé vetette magát. A mozdony kerekei alól három darabban került ki a rajzoló holtteste. **Kampus Pájó** holttestét felszedték a sínekről és beszállították a zagrebi temető halottsházába.

— **Botrányos tüntetés egy angol falu templomában.** Londonból jelentik: Egy angol falu templomát vasárnap istentisztelet alatt a rendőrség irtette ki. Botrányos jelenetek játszódtak le a templomban. Az angol falu neve **Rawtlishal**. A falu lakossága nemrég összevesszett a lelkőssel. Elhatározták tehát a hívek, hogy a lelkészt meg fogják buktatni. Vasárnap délelőtt zsúfolásig megtelt a templom. Alighogy a lelkész megkezdte az istentiszteletet, az első sorban valaki hirtelen nagyon hangosan elásította magát. Az adott jelre zajoson ásítani kezdett az egész gyülekezet. A lelkész egy pillanatra tizeden abbahagyta funkcióját, körülnézett, aztán folytatta az istentiszteletet. Ebben a pillanathban minden zsebből előkerültek a zsebkendők és félelmes, harsogó orrfúvó kórus töltötte be a templomot. Ezután köhögés következett, majd ismét hangos ásítózás. Az első sorokban többen tüntetően lehajtották a fejüket, úgy tettek, mintha elaludtak volna és mély bariton hangon hortyogni kezdtek. A templomban megjelent fiatal lányok félhangosan beszélgettek egymással. A pap felesége odalépett az egyik lányhoz és rendre intette, mire a lány hangosan sírni kezdett. Erre olyan izgatott lármát támadt a templomban, hogy végül is rendőröket kellett hívni, akik kikergették a közönséget a templomból. A lelkész az incidens után kijelentette, hogy nem mond le hivataláról és jövő vasárnap ismét megtartja az istentiszteletet.

Schmoll Pasta

patentnyitóval

legjobban bevált
cipőkrém

Öt színben.

Divatcipőkhöz fehér
Schmoll-paszta.

— Háromhavi fogház egy- ingyenes autótért. Noviszadról jelentik: Simondics Nenad szombori költő-ragó Noviszadról Beogradba akart autóra utazni, de mert nem volt rá pénz. Fiestingov Vladimir noviszadi taxistól kéri a beogradi defektív mutatkozott be és megállapodott vele, hogy a softor kilométerenként négy dinárt levigye Beogradba. Simondics az autót Beogradba ment, majd onnan visszatért, de az 1500 dinárt kitevő tavadatát nem tudta kifizetni. A noviszadi törvényszék háromhavi fogházra és ötszáz dinár pénzbüntetésre ítélte csalás miatt.

— Ada Sari noviszadi hangversenye. Noviszadról jelentik: Ada Sari a milánói Scala és a chicagói opera világhírű koloratur-énekesnője szombaton Noviszadon a Szoboda nagytermében az Ingyenkenyérege-sület rendezésében hangversenyt rendez. A hangverseny egész tisztá jövedelmét jótékony célra fordítják.

Borotválkozás után használjon

Molnár-Moser kölnivizet

Kis üveg 18 dinár, nagy üveg 30 dinár

— A megátkozott pénz. A szuboticeai rendőrség, mint mesítjük, letartóztatott egy cigánybandát, amelynek tagjai a „megátkozott pénz” meséjével ötvenezer dinárt zártak ki Dulics Mijó szuboticeai gazdálkodótól. A károsult gazdálkodó a cikkel kapcsolatban a kövélközök közlését kéri: „Nem felel meg a valóság-lak az a beállítás, mintha én is rá akartam volna szabadni a cigányokat. Én a megállapodás értelmében ki akartam fizetni a „megátkozott pénz” vételárának felét 50.000 dinárt. Ötezer dinárt, amely a külső zse-mben volt, átadtam a cigányasszonynak és a többit is oda akartam adni, de előrohantak a cigányok és menekülnöm kellett. Később vettem észre, hogy a belső zsehből eltűnt a 45.000 dinár is.”

— Zsák-Ferrum barátságos mérkőzés. A szuboticeai Zsák és a Ferrum csapatai vasárnap, január 19-ikén barátságos mérkőzést játszanak a városligeti pályán. A mérkőzés délután fél három órakor kezdődik és arra ügy a Zsák, mint a Ferrum a bajnokságra tervezett legjobb felállításhoz együttesen állítja ki.

— A szuboticeai iparosok adóbejelentési íve. A szuboticeai iparostület felhívja tagjait, hogy a forgalmi és jövedelmi adó bejelentési íveivel jelenjenek meg az iparostületben, ahol ezeket az íveket ki fogják tölteni.

— Tárgyalások a szombori törvényszéken. Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken szerdán tárgyaltak először az új büntetőtörvénykönyv alapján. Dr. Skrabalo Mato tanácsnok büntetőtanácsa Gyurgyanszki Jován Jalići illetőségű főbíróval bírói tárgyalta, aki 1922 december elsején vadászfegyverrel átlőtte Parnički Jan jobbkarját, aki ennek folytán egy hónapig betegeskedett. Az ügyésznek szándékos emberölés kísérletével vádolta Gyurgyanszkit. A tárgyalás során megállapították, hogy az ügyésznek hét év óta semmilyen intézkedést nem tett elbőn az ügyben és ezért elévülés címén felmentették a vádlottat. — Dr. Mastrevics Branko elnök büntetőtanácsa Babics Márkó, Trakater Márkó és Pavlov Szilipán topoljai lakosok bírói tárgyalta ugyancsak az új büntető-törvény alapján. Az ügyésznek ezeket betöréses lopás-sal vádolta, de a tárgyalás folyamán az ügyész lopás-ra minősítette át a vádat. Babics a tárgyaláson beis-merte, hogy tudtak a lopásról. Babics kijelentette, hogy a lopott holmikat másnap visszavitték, mert féltek a következményektől. A bíróság Babicsot tizenöt-napi fogházra, a másik két vádlottat pedig hét-hét napi fogházra ítélte.

— A szuboticeai „Munkásszegély” második kultur-délélti. A szuboticeai „Munkásszegély” kultur- és jótékony-sági egyesület vasárnap, 19-ikén tartja meg második kultur-déléltit a Bunjevačka Matica nagy-teremben. Ezalkalommal dr. Jeremias Riszto törvény-székű orvosszakértő „A munkásszegély egészségügyi helyzete” címen tart előadást. Az előadásban belépő díj nélkül, szívesen látják az érdeklődőket. A beszé-det magyarul is tolmácsolják. Az előadás fél tizen-egykor kezdődik.

— Nyolcvanhat birkát lopott. Noviszadról jelentik: Kiss Páter szekesi birkapásztor nyolcvanhat bir-kát hajtott el abból a nyájából, amelyet a község gaz-dái őrzetere birtak. A kár 25.000 dinár. A csendőrség keresi a hűtlen pásztor.

— Felemlitek Szuboticeán a kenyér árát. A szuboticeai iparostületék pékszekeioja ülést tartott, amelyen a kenyér árának felemlésével foglalkoztak. A szek-ció vezetősége értesíti a közönséget, hogy a kenyér árát január 17-iktől kezdve kilónként fél dinárral fe-meli, tekintettel arra, hogy a liszt is megdrágult és az előállítási költségek is nagyobbak lettek. Ilyen kör-ülmények között a nullás lisztből készült fehér kenyér ára négy dinár, más fehér kenyér három és fél dinár és a barna kenyér ára három dinár lesz kilónként.

— hgy január 16-án lesz az illami osztályországi I. osztályának húzása. — Vegyen vagy rendeljen sorsjegyet „Bristol“-nál Novisad, Željeznička ulica 27.

Ne feledje el

— A katonakötelesek jelentkezése Szentán. Szentánról jelentik: A sztaribeceji katonai parancsnokság rendelete értelmében mindazon katonakötelesek, akik 1910-ben Szentán születtek, vagy akik nem Szentán születtek, de Szentán tartózkodnak, január 31-ikéig kö-telesek jelentkezni a városi katonai hivatalban. A jelentkezésre kötelezettek helyett, akadályoztatásuk esetén, szülőik vagy gyámiaik kötelesek a szükséges adatok hemondására megjelenni a katonai ügyosztá-lyban. Aki a jelentkezést elmulasztja, azt szigorúan meg-büntetik.

— A Topolai SC táncmulatsága. Topoláról jelentik: A TSC új vezetősége február 16-ikán nagyszabású zárkörű alkalomban rendez. Topolán előreláthatólag ez lesz az év legsikerültebb mulatsága, amelyre vidék-ről is számosan jelentették be részvételüket.

— Halálhír. Pancsevórol jelentik: Pancsevón ja-nuár hó 13-ikán nyolcvannyolc éves korában meghalt Löwinger László ecetgyáros. Az elhunyt, akiben dr. Lé-nárt Hugó ügyvéd apját gyászolja, még a múlt század első felében alapította volt a zsidó kultúregyletnek és a pancsevói Chevra Kadisának, melynek 35 évig elnö-ke és letele végéig diszelnőke volt. Ugyancsak ő alapította a pancsevói Falrud Tora egyület is, amelynek diszelnőke volt. Temetése 14-ikén ment végbe Pancse-vó városi temetőben előkelőségek nagy részvéte mellett. Az elhunyt sírjánál dr. Gráber László ügyvéd tartott megható bucsusbeszédet.

— Májushoz kezdik építeni a szuboticeai vámpalotát. A szuboticeai vámpalota építésének kérdése újból aktuális lett és közeledik a végleges megoldáshoz. Az épít-ésügyi miniszterium értesítette a szuboticeai városi tanácsot, hogy jóváhagyta a szükséges telek kisajátításáról szóló tervet és utasította a városi tanácsot, hogy mielőbb hajtsa végre a kisajátítást. A városi tanács a legközelebbi napokban kisajátítja a teherpályaudvar mögötti telkeket a szükséges területet. A városi építős-ügyi osztályon a befejezéshez közelednek az előkészítő munkálatok és hat héten belül az összes tervet fel-küldik az építésügyi miniszteriumhoz jóváhagyás vé-gé. A főmérnöki hivatalból nyert értesülésünk szerint remény van arra, hogy a vámpalota építését tizenhét millió dináros költségvetéssel május hónapban meg-kezdik.

— Przyboda hangversenye Szuboticeán. A Városi Színház igazgatóságának sikerült február hónapra egy estére lekötnie Vasa Przyboda világhírű hegedű-művészt. A nagy művész február 26-ikán tartja egyet-len hangversenyt Szuboticeán. Ezen kívül szó van még Asta Nielsen drámai színtársulatának, valamint a Seifcsik-Lodzky trio vendégszerepléséről is.

— A SzAND-pálya büfé-bérlete. A SzAND egy évre bérebe adja pályáján a büfét. Feltételek meg tudhatók naponta 1—2 óra között a Bányai-kávéházban.

— Sulyos autószerencsétlenség Bácskonvoszelónál. Noviszadról jelentik: Toman Antal bácskopalánki autótaxitűrajdos kedden este Bácskopalánkáról Bácskonvoszelóra ment, ahonnan még aznap vissza-tért. Amikor Bácskonvoszeló környékén a magas ár-tólésen meg akart fordulni, a kocsi túlságosan közel jutott a töltés széléhez és Toman Antal — aki egyedül volt a kocsiban — autójával lezuhant a nyolc méter magas töltésről és a töltési zsilip betonizott csat-tonájába esett. A zsilip öre Toman segélykiáltásait meghallotta és segítségére sietett. Toman karját és több bordáját törte el, azonkívül agyrázkódást is szen-vedett. A zsilip öre szabadította ki a kocsit alól. To-man még az a szerencsétlenség is érte, hogy az ak-kumulátor savja kiömlött és arcát elborította. Toman sulyos égési sebeket szenvedett és az egyik szeme is vesztélyben van. Az autó teljesen összetört. Toman beszállították a palánki szanatóriumba.

A száj- és garatüreg

A legveszélyesebb út, amelyen át a betegségek kö-zk szerveszefünkbe kerülhetnek
Torokfájásnál, rekedtségnél és náthánál épen ezért a józú Dr. Wander-főe

ANACOT-PASTILLÁK

nélkülözhetetlenek.
Óríz-edünk azonban oly kézziményektől, amelyek-ke! most: nában az Anacot-p-szillákat utánózzák
208-3

— Letartóztatták Luxemburg Róza egyik gyilkosát. Grácból jelentik: Egy itteni előkelő szállodában ked-den leartóztatták egy fiatalembert, aki németbirodalmi nemesnek, földbirtokosnak és szolgálatonkívüli kapi-tányknak mondotta magát. A letartóztatás azért történt, mert a nála talált irások szerint része volt Lu-xemburg Róza megölésében, valamint annak a vérbíró-sági ítéletnek végrehajtásában, amelyben állítólag Lampul Péter író is résztvett. A fiatalembert Brand Ágoston Edének hívják. A gráci rendőrség a német hatóságokkal együtt megindította a vizsgálatot.

— Február 25-ikén Szuboticeáról indulnak a szent-földi zarándoktúra. Dr. Resch Ignác eszibi plébános, miná ismeretes, zarándoklatot vezet Palesztinába. A zarándokok február 25-ikén délután háromnegyed kettőkor indulnak Szuboticeáról. Az indulásra azért választották ezt az időpontot, mert a tenger ebben az időben cse-ned és a Szentföld virágzásban áll. Dr. Resch Ignác plébános február 10-ikéig elfogad jelentkezéseket.

Vasárnapi sport Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az elsőosztályú serlegmérkőzésért az utolsó döntő ta-lálkozás vasárnap lesz, amikor is a NAK és a Vojvo-dina találkozhatnak.

!! SAJTÓ ALATT !! VIDOR IMRE REGÉNYE Vándor a nagy uton

január hó végével megjelenik. — Előfizetési ára 40 dinár, diszkótésben 55 dinár. — Kérjük az előfizetési íveket január 25-ig visszaküldeni. Minerva R. T.

— A szombatesti SzAND-bál. A SzAND-bálak sik-ker-sorozatában bizonyára előkelő hely jut a szombat-esti SzAND-bálnak, amelyet a Bányában rendeznek. A bál iránt megnyilvánuló érdeklődést bizonyítja, hogy a rendezőség nem gyöz eleget tenni a meghívóra vo-natkozó igényléseknek. A táncoló ifjuság kívánságára a mulatságot ezuttal teljesen a táncnak szentelik. A rendezőség gondoskodik a legjobb hangulatról, de a táncidőt semmiféle programmal sem rövidítik meg.

— A Kék Madár vendégszereplése Szuboticeán. A világhírű Kék Madár orosz színtársulat jószólávval körntjzen január 21-ikén és 22-ikén fog Szuboticeán vendégszerepelni.

A dervisek és a kávé. A dervisek voltak az első-akik a kávéot hazájukban, a misztikus keleten értékelni tudták. Ezek a mohamedán szerzetesek arra használt-ák a barna italt, hogy éjszakai ájtatoskodásuk köze-rette távollattítsák maguktól az álmoságot. Később a hűvösebb éghajlatu nyugat is megismerkedett a forró, arómadus itallal. A kávéivás csakhamar olyan népsze-rűvé vált, hogy az orvosokat is figyelmeztette, mert rájöhettek, hogy nagyon sok ember szervezete nem bírja el a koffeint. Ezért útra és útra megkísérelték, hogy a kávéból kivonják a koffeint, anélkül azonban, hogy ezzel kellemes ízét és arómiáját csökkentenék. Ez végre a huszadik század elején sikerült is. A nyers kávébabokat szerves oldóanyag segítségével hatalmas dobokban dolgozták át. Ez az eljárás s az ezzel készült kávé világszerte ismert „HAC” kávé név alatt. A koffeintmentes HAC-kávé feltalálásának a mai ideges kor-ban kétségkívül óriási jelentősége van.

A szép haj a nő legszebb ékessége

A tudomány mai állása szerint a legjobb és legököl-ebb hajfestés. Egy feltés 2—3 hónapig elegendő. Állandó csodaszép sárga kölcés. Fekete és barna színekben kapható. Egy liter ára postán küldve 70 dinár. — Gyártsa és szállítja

Joánovits T. Simon, gyógyszerész, Debeljaca 10

— Rossz magaviselet és előmenetel miatt két diákot kizárták a szuboticeai gimnáziumból. A szuboticeai főgimnázium tanári kara most tartotta ülését, amelyen a diákok előmeneteléről tárgyaltak. Megállapítást nyert, hogy a gimnázium VI. h. osztályának két tanulója egy előmenetelben, mint magaviseletben nem felel meg a követelményeknek és elhárították, hogy mindkét diákot kizárják az intézetből. A tanári kar határozata értelmében a kizárt diákok magánvizsgát tehetnek az év végén és ha megjavulnak, jövőre mint nyilvános tanulók folytathatják tanulmányaikat.

— Gyógyfürdővé deklarálták egy szerbiai fürdő-helyet. Beogradból jelenti az Avala: Őfelsége Alekszan-dar király legutóbbi ukázával a vrbási bánsgában le-vő Vrucsica fürdőt gyógyfürdővé deklarált.

Dr. Orgurov Koszta száj- és fogspecialista kiálltolt utjáról visszatért és naponta rendel Sombor, Kralja Aleksandra 2. szám alatt.

Elrontott gyomor, bélzavarok, emelyég, kellemet-len szájjiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok evés és ivás káros követ-kezményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletek-ben.

SPORT

Uruguay és a FIFA mindent elkövetnek, hogy Jugoszlávia résztvegyen a futball-világbajnokságon

Fischer Mór Beogradban és Zagrebben tárgyal az expedicióról

A Napló külön tudósítójától

Budapest, január 15.

Fischer Mór mérnök civilben. Foglalkozása: sport-diplomata. Az utazás és a sport javíthatatlan szerelme. Különösen az utóbbi. A világ egyik legszenvedélyesebb globetrottere. Tegnap Barcelonában mondott ékes felkőszontót, ma már Londonból hoz hírt róla a táviró, holnap Münchenben a FIFA ülésén agít a montevideói világbajnokságok érdekében. A napokban meglepve fedeztem fel a Newyorki sportasztalánál, ahol ragyogó szemmel, rajongó lelkesedéssel magyarozott a körötte lévő sportembereknek. Régi ismerősként üdvözlöttük egymást és azonnal a jugoszláv viszonyokra terelődött a beszélgetés. A napokban érkezett Münchenből, ahol mint a FIFA alelnöke a FIFA végrehajtóbizottsági ülésén vett részt. Az itt lefolyt tárgyalások Jugoszláviát érdeklő eseményeiről tájékoztattott:

— A FIFA müncheni végrehajtóbizottsági ülésén a montevideói világbajnokságokról tárgyaltunk. Szóba kerültek az egyes nemzetek, amelyek már részt vettek a múltban világbajnoki versenyeken. Köztük természetesen Jugoszlávia is, amely Amszterdamban oly jó benyomást keltett és olyan szép emlékeket hagyott hátra.

A jugoszláv futball minden ízében egészséges, középeurópai hagyományokon épült fel, de épen a mostani fejlődési stádiumában intenzív érintkezésre van szüksége az erősebbekkel.

— Arra már bizonyára rájöttek a jugoszláv sportvezérek is, hogy az elzárkózás nem lehet javára országuk futballjának. Ine Németország példája. Hogy az »Innenschicht« bizonyos fokban erősödést eredményez, azaz a sport elterjedését, a nagy belső erők nivellálását vonja maga után, ez kétségtelen. De hiába keressük a német futballban a technikai szépségeket, csillogó taktikai elgondolásból származó akciót. Látnuk a gyors és robusztus német futballt, amely azonban magassági irányban semmi haladást sem mutat. Hasonlótól lehet tartani Jugoszláviában is a szomszédoktól való merev elzárkózás következtében, de a világbajnokságoktól való huzódás következtében is.

— Felmerült Münchenben a FIFA ülésén a kérdés, vajon mi lehet az oka, hogy a tiszta amatőr elveken alapuló jugoszláv futball elzárkózik Montevideo felé.

Soha még így tálcán nem hozták senkinek sem egy ilyen hatalmas és széles perspektívájú turának a lehetőségét,

mint most tesszik az uruguayiak. A jugoszlávok megjelentek Párisban, Amszterdamban, bizonyára nagy anyagi erőmegtöltések árán és most nem akarnának elmaradni Montevideóban, amihézt nem is kell állami vagy egyéb anyagi segítséget igénybe venniük és szereplésük hatalmas nemzeti propaganda jelentőséggel bír.

Mindent, minden költséget fedez Uruguay, olyannyira, hogy szerényebb beosztással még keresni is lehet a turán. Ine mit fizet Uruguay:

II. osztályú vonat hálókocsival a kikötőtől,
I. osztályú hajójegy.

Montevideóban való tartózkodás alatt a csapatnak 75 dollár napi ellátási költségét (17 emberre számítva) és külön fél dollár napi díjat személyenként a kisebb költségek fedezésére.

— Ebből még a proficsapatok is kijönnek. De spórolni is lehet belőle, anélkül, hogy valamilyen is hiányt szenvednének a játékosok. A hálókocsi a kikötőtől, az I. osztályú hajójegy két óriási takarékosági tétel. Montevideóban személyenként nem kerül többé a napi ellátás mint legfeljebb három dollárba. Itt is legalább egy dollár spórolás személyenként. Tehát még haza is lehet hozni pénzt, ha nem akarnak valóban fedelmi módon élni odakinn.

— Montevideo elleneségeinek másik nagy ellentéte, hogy kár kimenni, hiszen úgy sincs semmi esélyünk a délamerikaiak mellett. Vajon Amszterdamban nagyobb volt a győzelmi sansz, ahol előre tudták, hogy Uruguay és Argentína mellett az európai államok legerősebbjei lesznek az ellenfelek? Mégis kimentek, nagy anyagi áldozatok árán, mert felismerték a nemzeti propaganda jelentőségét. De mindezeket túl a

a világbajnokság rendszere olyan lesz, hogy minden csapat legalább három mérkőzést látszik.

Ha a középdöntőbe kerül, akkor még szaporodik a játékok száma. És Délamerikában nem lesz szűz egyen a középdöntőben kiesni, hisz utána még szép turát is le-

bonyolítanak Délamerika államaiban, ha éppen kedvük tartja.

— A játékosok szabadságolása sem szabad, hogy akadály legyen ennek a gyönyörű eszmének. Hollandia megkérdte harminc válogatottjelöltjét és tizennyolc igennel felelt a részvételre vonatkozólag.

De ha mégis nehézségek mutatkoznak egyes esetekben, akkor a nagy célra való tekintettel bizonyára rá lehet majd bírni a munkaadókat bizonyos nagylelkűségre.

— Én valóban nagy örömmel fogadtam a FIFA megbízását, hogy Jugoszláviát közvetlen és személyes tárgyalások folyamán tájékoztassam a világbajnokságok kérdéséről.

A közeljövőben megbízásom értelmében Beogradba és Zagrebbba utazom, ahol régi sportbarátaimmal fogok tárgyalni. Ha mérlegre vetjük a részvétel előnyeit és hátrányait, az amatőr Jugoszlávia nem láthatja anyagi érdekeit veszélyeztetve, de óriási erkölcsi érdekek követelik, hogy a jugoszláv futballsport ne maradjon távol a nemzetek nagy küzdelmétől.

Az örökifjú Fischer Mórt, a FIFA alelnökét, nem hiába nevezik szerke a világon a »futball Briandjának«. Állandóan a futball nemzetközi problémái foglalkoztatják és ha tőle függne, bizonyára minden nemzet ott lenne a kis délamerikai ország száz éves jubileumán.

Árpády Jenő

KÖZGAZDASÁG

Ötszáz bánáti bortermelő vesz részt a beogradi nagygyűlésen

Folynak az előkészületek az országos borszövetség megalakítására

Vrsacról jelentik: A jugoszláviai bortermelők február 17-én Beogradban nagygyűlést tartanak, amelyen megalakítják a jugoszláv országos borszövetséget. A vrsaci bortermelők különböző szervezeteinek kiküldöttei Hauser Károly elnöke alatt a napokban értekezletet tartottak, amelyen Post Gyula szőlőbirtokos behatárolta a Beogradban megtartott előkészítő konferencia fontosabb határozatait. A határozatok között első helyen áll az, amellyel kimondták az országos borszövetség megalakítását és az ebből a célból összehívott nagygyűlést megvitatták a válság négy legégetőbb kérdését:

1. A borkereskedelem válságának visszahatása a termelőre.

2. A bor fogyasztási adójának leszállítása.
3. A borkivitel emelése.
4. Az országos szövetség megalakítása.

A vrsaci értekezleten tudomásul vették Post Gyula előterjesztéseit és huszonnyolc tagú bizottságot választottak, amely a beogradi nagygyűlésen a Vrsac-beli borvidék érdekeit képviseli. Január végén a bánáti bortermelők, szövetségek és borkereskedők újabb gyűlést tartanak, amelyen újból megvitatták a teendőket. A bánáti bortermelőket, kereskedőket és szövetségeket ötszáz tagú deputáció fogja képviselni a beogradi nagygyűlésen. A vrsaci előzetes gyűlésen részt vesznek a kraljevregi és tiszavidéki bortermelők is, akik szintén delegátusokat küldenek Beogradba.

Gazdasági tanfolyamok Szentán és Martonoson. Szentáról jelentik: A szentai Gazdakörben január 15-én megkezdődött a gazdasági szaktanfolyam. A tanfolyamra tizennyolc gazda iratkozott be, de a beiratkozott tanulókon kívül is számosan vesznek részt a továbbképző kurzuson. Előadók: Novoszel János, Vuics Szávó, Kršic Szávó, Vámos János, Bozsédár Petár, dr. Szegedi Mihály, Szegedi Imre, dr. Biliczky Ferenc, Gallé Viktor, dr. Felsőhegyi András, Ósz Szabó Dániel és Frank noviszadi mérnök. Az előadásokat naponként délelőtt tartják nyolctól tizenkét óráig. A fűtést, világítást a Gazdakör ingyen szolgáltatja. Délutánonként a gyártelepeket, gazdaságokat, a Népkeret és a mérlehszeret tanulmányozzák. A kurzus mintegy két hónapig tart. Martonoson vasárnap délután öt órakor kezdődik a gazdasági szaktanfolyam. A tanfolyamot Vlahovics Dusan főszolgabíró ünnepélyes keretek között fogja megnyitni. A kurzus hat hétig tart, az előadások vasárnap és csütörtök délután lesznek. Előadó tanárok: Lázics Radivoj járási gazdasági felügyelő, Tyurics Márkó állami állatorvos, dr. Mateics Vladimir járási orvos és az adai földművesiskola igazgatója és tanári kara.

Uj komlótvény Németországban. Noviszadról jelentik: A komlótermelők noviszadi központi szövetsége értesítést kapott Markovics Bránko düsseldorfi jugoszláv főkonzultól, aki bejelenti, hogy Németországban új komlótvényt hoztak, amely a jugoszláv komlótermelőket és exportőröket is érinti. A törvény szerint a Németországban termő komlót meg fogják jelölni és azt külföldi komlóval nem szabad keverni. A komlótermelők központi szövetsége válaszmánya szombaton ülést tart, amelyen tanulmányozni fogja az új német komlótvény teljes szövegét és meg fogja állapítani, hogy a törvény mennyiben érinti a jugoszláv komlótermelést és kereskedelmet.

A noviszadi ipartestület múlt évi jelentése. A noviszadi ipartestület most megjelent múltévi jelentésében beszámol az ipartestület működéséről. A jelentésből kitűnik, hogy az ipartestület az elmúlt évben 4.500 darab Országos Iparbankrészvényt jegyzett. A cenzurabizottság, amely három év óta működik, az elmúlt évben 114 esetben engedélyezett hitelt és a kért 1.918.000 dinár nagyságú hitelből 1.232.000 dinárt folyósított. Az engedélyezett hitelek közül 80 noviszadi és 34 környékbéli iparos részestül. A bank mindössze két darab 5.000 dináros váltót volt kénytelen óvatolni. Az ipartestület alapítása az átmeneti iparosszövetséget,

kölcsönös segélyezés, betegség és halál esetére, az elmúlt évben a tagok gyógykezelésére 60.000 dinárt és halál esetén 38.400 dinárt folyósított és az év végével 68.844,81 dinár tiszta haszon és tartalékalap felett rendelkezett. A szövetségetnek 630 tagja van és ezeknek 1.540 családtagja. A múlt hónapban létesített iparosthonalapot, mint szövetkezetet 167 darab 200 dináros rész felett rendelkezik. Titelen és Gornjikovilon iparos hitelszövetkezetek létesültek. Az ipariskolák működését az ipartestület ellenőrizte és a legjobb tanoncoknak hetven szakkönyvet jutalmaztak. Az ipartestület az országos iparosszövetség minden kongresszusán részt vett és képviselve volt, hasonlóképpen az új ipartörvény ügyében megtartott konferencián. Az ipartestület mozgalmait indította a dunabánsági ipartestületek szövetségének megalakítására és egy dunabánsági iparosmuzeum létesítésére. Az ipartestület az ipari intézmények központosításán fáradozott. Az ipartestület zászamadásai az elmúlt évben 83.993,72 dinár tiszta nyereséget mutatnak ki.

Az üzletzárásról szóló hirdetmények illetékmentesek. Noviszadról jelentik: A dunai pénzügyigazgatóság a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara megkeresésére közölte a kamarával, hogy az üzletzárásról szóló rendelet 39-ik szakasza értelmében megjelent hirdetmények (objave) teljesen illetékmentesek.

A közraktárak kérdése. Noviszadon, mint az ország több gazdasági központjában, az illetékes tényezők már régóta foglalkoznak közraktárak létesítésének tervével, hogy ezáltal is megkönnyítsék a mezőgazdasági termékek értékesítését és olcsó hiteleket juttassanak a gazdáknak, azonkívül, hogy ezáltal is lehetővé tegyék, hogy lehetőleg egységes áru kerüljön kivitelre. Noviszadon is terve van véve ilyen központi közraktár létesítése és ennek az építési költségeire rendelkezésre is áll egy két és fél millió dináros alap és ugyanilyen nagyságú összeget a Narodna Banknál kívánna az alapítók igénybe venni. Egyelőre még nincs tisztázva a közraktár elhelyezési kérdése és mert ilyen létesítésre egyedül a Dunapart alkalmas és mert szükséges, hogy a közraktár vasúti sínek útján, a vasúti állomással is össze legyen kapcsolva, a közraktári mozgalom kezdeményezői megkeresik a várost, hogy alkalmas területet bocsásson erre a célra rendelkezésre. A városi műszaki hivatal most készíti el a dunai rakpart végleges tervét és ezzel kapcsolatosan kijelölheti az új rakpart területét is.

Fürdőkádba, mosdótálba, köpöcsészébe, éjjeliedénybe, bidetbe, ágytálba használva a szagokat teljesen leküti, a levegőt fertőtleníti, szagtalanítja, illatosítja a világszabadalmazott

„BRIXOL“

TÁRCA

Éjjeli látogatás

Írta: Ifjabb Papik Miksa

Véget érni nem akaró, álmatlan éjszakák lázas vergődése közepette néha nesztelenül megnyílik az ajtó s — test nélküli árnyként — besuhan rajta egy-egy ismerős alak...

Az ember ilyenkor önkénytelenül lezárja szemét, végig simít égő homlokán és csendesen gondolkodni kezd: ki is lehet a vendég?

Melyik a sok közül, a régiekből?

Amint felnyitom szememet — a hold fénye éppen az ágyamra esik — valami jól eső, illatos hűvösség ölel körül...

Találgatni kezdem, ez a hűvösség, ez az illat?

Valami csodálatos vegyület. Lavendula, ezerlőfű, hársfa, akác, kakukkfű, ciprus...

A fehérre festett ágy szélén pedig ott ül az ismerős, régi árnyék. Lelkemen valami kedves, mosolygó emlék suhan végig... Igen, igen, ő az. Péter Donát, a régi hittanár. De honnan és miként kerül ez ide?

Híszén mikor utoljára — ugy husz év előtt — meglátogattam a noviszadi temetőben, már dűledezett sirján a kereszt, roskadozott maga a sír is.

Akkor adtam is a csúsznek egy kis pénzt, hogy tartsa egy kicsit rendbe.

És most ő maga itt ül az ágyom szélén, sőt — még mielőtt köszönhetném — meg is szólal az ő kedves, tótos kiejtésével:

— Hogy vagyunk amice? Fegedet is csak utóltát a fátum. Mert neked — a sok más boldogságok mellett — mindig ilyen boldogságon járt az eszed. Mert eszed, az volt. Tagadhatatlan. Csak sóha sem arra használtad, amire kellett volna. Mikor a veled egyvívásuk Robinsont bönészték, te már a regényeket buadtad! Mikor azok lopva eszűlival verebészték, te már a Limán szácsájt gyilkoltad, több hozzád hasonló nebulóval. Mikor pedig felesperedtetek, az ördög sem bírt volna veletek.

Komiszak voltakotok. Csapni, kicsapni való komiszak! Mennyit szenvedett ez az én szomoru, lelkes a ti szilajcsikó véretekkel!

Mennyi komiszág, mennyi stikli! Korcsma, cigány, kártya! Per Amorem! Ferblil! Szomoruan ingatta kopasz fejét...

— Még az utolsó gyónás előtt is! Lelkigyakorlatra szánt idő alatt! Per amorem! Az iskolában! Emlékszel-e még az utolsó gyónásra, amice?

Karjaival széles kört irt le maga körül, a falra fantasztikus alakban rajzolódta az ablakelötti fák ágai. Emlékezetemben, mint beszélő filmen peregtek le a képek.

Virágvasárnap előtti péntek délután — a kora délutáni órák ellenére — élénken zibongott a vén gimnázium emeleti folyosója.

A végén levő kis terrasról gyönyörű kilátás nyílt a tulpárti szerémségi hegyekre, a petrovaradínra, méltóságos komolyságu vár csillogó ablakaira, a város és a vasúti töltés között húzódó Limán zöldelő nádására.

Négy órára volt kitérve a gyónás, most még csak fél kettő. A terraszt a gimnázium nesztorai szállították meg unalomba vesző lustasággal.

— Hát ez nem üzlet fiúk! — törte meg a némaságot egy dörgő basszus — ez sehogysem üzlet!

A vén Kuluncsics volt az ünnepöntő. Izmos vállait megrándította. Baluszakján helykén pödrött egyet. A környezet egyhangulag hagyta rá, hogy ez csakugyan nem üzlet.

— Hát akkor fejfeljünk össze egy kis csendest! Uraim beszállás!

A beszállás rövidesen végbement. Piukovics, Malonyay, Zsigmond szóltanul csatlakoztak a vezérhez s elszántan, bevonultak a nyolcadikba.

Kuluncsics a vezér felénnyel foglalta el a tanári széket, a másik három állva vett részt a mérkőzésben. Mögöttük sorakozott a kibicek hada, a látókörön kívül szorultak pedig a mára rendőrt lelkigyakorlatnak megfelelő áhítattal szemlélték a csatát.

Egy órszem a lépeső feljártánál, egy az ajtó előtt volt felállítva, megakadályozandó az esetleges rajtaütést.

A termet az eseményekhez illő komor csend iltte meg s csak föjtöttan röpöködtek a misztikus »blind, besszere« vezényszavak.

A harcok a viharedzett matadorok biztos nyugalmával mérték össze fegyverüket s a muzsák asztalán már szép rakás váltópéncz gyűlt halomba, mikor a felvágódó altón dult ábrázattal bukott be Szírák:

— Kovács elbámészkodott!

Akkor még nem volt fogalmam róla, hogy ugrik szét egy társaság, mikor hetes gránát csap a gulyásos kondérba.

Most már van.

Hát így ugrott szét a ferbli banda.

A szó legnémesebb és legteljesebb értelmében »sprengolva« volt.

A rövidlátó és mitsem sejtő páter a padokba ugrott közül nem ismert fel senkit, azonban az asztalon szerteszórt kártyák és a lelketlen pénzhalom kajánul árulták el a történeteket.

Először csak nézett maga elé fásult komorsággal, mint a Carthágó vesztén busongó Márius, azután kezeit a bünjelekre téve kijelentette:

— Ezeket ezene! lefogalom! A bünösök súlyosan lakolni fognak. Irgalmat nem ismerek. Ismertem eddig is sok gonoszságokat. Elhallgattam. De ez már sok! Nagyon sok! Ez több is a soknál! A bünösök álljanak fel!

Néma csend...

— Nem áll fel senki?

Mélyeség hallgatás...

Páter Donát szó nélkül zárta el a pénzt, a lapokat.

— Gyónás után mindenki visszajön!

Bevárta, míg az utolsó diák is elhagyta a termet, azután lehorgasztott fejjel utánuk indult ő is.

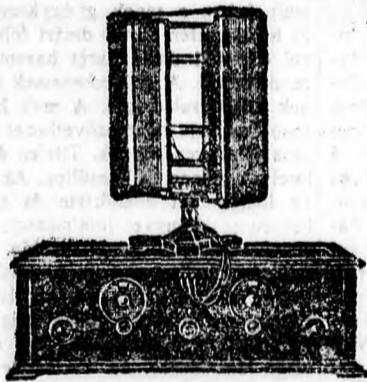
Gyónás után temetői csendben ültek a fiúk, Péter Donát is elfoglalta a bírói széket.

Hosszan, szóltanul nézett maga elé, tekintetében fel-felcsillant egy szelíd vonás. Lassan nyitotta fel a fiókot, maga elé tett kártyát, bankot, azután a lapokat hármassával négyessével szétrepesztgetve zsebébe süllyesztette. Szeméit ismét hosszan legettette a fiukon, majd megszólalt halkán, szíden:

— A bünjeleket megsemmisítem! A pénzt — pár pillanatra habozott — Kuluncsics! — hangja itt hirtelen érdessé vált, Kuluncsics talpra ugrott — maga köztük a legnagyobb... — sietve kligazította és szelíden folytatta — a legöregebb, ossza el a delikvensek között!

Távozóban meglibbent fekete reverendája, jóságos arcán kacagva játszott a beözönlő, tavaszi napsugár...

(Templomba menet vállként futotta be a társaságot Kuluncsics kihirdette: Valamennyien Péter Donátnál gyónunk és bevalljuk, hogy részünk volt a ferbli partiban...)

Hatcsöves ELTZ Radion

a jelenkor legjobb vevőkészüléke szobaantennával való vételre. Tökéletes kidolgozása és működésü és annyira mesterien egyszerű, hogy minden gyermek kezelheti. Az állomásokat gyorsan és tisztán fogja, batéria, akkumulátor és sav nélkül működik. Az egyetlen készülék, amely keretantennával veszi az összes európai és számos tengerentúli állomást is, tekerescsere nélkül és a hangot a hangszóróban tisztán, torzítás és mellékzörej nélkül adja vissza. Kérje még ma ingyenes ismertetőnket a „Radion“ról és ne késlekedjék a vétellel.

Kérje ingyenes rádiókatalógusunkat és alkalmi veteleinket tartalmazó jegyzékünket.

ELSŐ RÁDIÓÜZLET

Krstner i Uhler, Zagreb

az ország legnagyobb kereskedelmi és szétküldési áruház

A raktáron levő
téli árak
és pedig

öltönyök, kabátok

25% az eddigi rendkívüli olcsó áránál

0-kal olcsóbban kerülnek eladásra
Eisler Izsó Subotica

Barátok temploma során

Olcsó árak Olcsó árak
Divatos Iztéves
Tartós Elegáns

Bressburger
DIVA TIPO KÜLÖNLEGESSEGEI

Allandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből

Külön mértékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárany-szálló mellett

Prima retorta faszenet, beoćini portland cementet, pécsi kovácscsenet, tüzfűt és koksztot ajánl

Révai Adolf
Subotica, Sokolska 2
Telefon 551

KIADÓ

lakások és üzlethelyiségek május 1-éig

5 uccai szoba, 1 udvari szoba, hall, 2 előszoba, 2 fürdőszoba, mellék-helyiségek.
3 uccai szoba, 1 udvari szoba, hall, fürdőszoba, mellék-helyiségek.
3 uccai szoba, előszoba, fürdőszoba.
Üzlethelyiségek alkalmassak: autó, rádió, kávéház, cukrászda, játéktér, bank vagy bármilyen iparüzemnek és kereskedésnek.

Érdeklődők forduljanak a Kemény-féle ecetgyárhoz

Tűzifa

Büek, gyertyán és tölgy felvágva és házhoz szállítva

100 kg.-ként
38— dinár

Közz és a tölgy tűzfának a legolcsóbb napi áron való vételéről nagy arkedvezmény.

J. ETVEŠ
fatelep
Sava Toluha (Rakati) nr 28.

OKTALAN SZERELEM

REGÉNY

Irtta GERGELY BORISKA

A grófnő ölébe tette lornyonyját s szívélyesen mondta:

— Csak látni óhajtottam a kisasszonyt, egyébként ma még nem veszem igénybe szolgálatait. Tudom sok beszélni valójuk akad... De reggel kérni fogom, mert Erna komtesz utazni fog és elő kell készítenünk.

— Eliz kisasszony lesz szíves tájékoztatni önt a munkaköréről, régebbi megbeszélésünk értelmében. Hella, kérlek, szíveskedj megmutatni a kisasszony szobáját.

A lányka felugrott és kedvesen karon fogta Ollyt.

A parkon át a jobbszárny felé haladtak és Hella kérdezte:

— Olly a neve ugy-e? Annyiszor hallottam a nevét Eliztól. Sőt némelyik levelét olvastam is.

— Igazán? Ez kedves.

— Tud ping-pongozni Olly?

— Hogyne. Egyik barátommal sokszor megszálltunk el a tanulást a ping-pong miatt.

— Fényes. Akkor nagyon jóba leszünk. Ez a szobája.

Igen barátságos, világos volt, régi butorai- val, ámbar csak a legszükségesebb dolgokkal volt felszerelve. Egyébként az egész lakáson észrevehető volt, hogy nem ez a család igazi otthona. Le volt egyszerűsítve itt az életük és csak a legszükségesebb dolgok voltak használatban. Ennek dacára, vagy talán éppen ezért az egyszerűségért Zaláné szeretett itt tartózkodni és a téli hónapokat kivéve itt is laktak.

Olly amikor megpillantotta bőröndjét, azt mondta:

— Talán mindjárt ki is pakolhatnák. Este álmos leszek, egész éjjel utaztam, reggel pedig más teendőm lesz.

— Majd én segítek — indítványozta a kis comtes és oly buzgón segítette, hogy napok teltek el, amíg Olly felfedezte, hogy Hella mit hova rakott.

Közbe bejött Eliz is, aki nem tudta mért maradt el oly soká a huga. Segített ő is és így hamarosan rend támadt.

Átnentek a hallba elkészönni a grófnőtől. Egy rendkívül csinos fiatal férfi ült most Hella iméni helyén a nagy angol székben.

Mikor a nők bejöttek, kezét nyújtott Eliznek és bemutatkozott az idegen lánynak: *Zalán...*

— Az új gondviselőnk mondta Hella bátyjának.

— Fogadja részvétem kisasszony... mert ezek a nők...

Hella a szék karjára ült és befogta a beszélő száját, az ifjú igyekezett szabadulni a kéréten, ámbar cseppet sem kellemtelen száikosáértől.

Egészben véve kellemes és közvetlen volt a tónus, mintha mind azt, ami társasági forma, ciki- ket, benaftainozva szintén a városban hagyták volna.

Olly úgy érezte, hogy nem lesz terhes a szolgálát ezek között az emberek között.

Bucsuztak és felvidultan az izgalomtól, új élményektől kipirultan ment Olly Elizszel át a Hetény-kastélyba.

A vacsorát a bárók asztalánál költötte el és ez alkalommal megismerte a családtagok egy részét. Itt már sokkal feszesebb volt a hang, ki- mért modor és — fehérkeztüben szolgált ki az inas.

A bárócsalád állandóan a falun élt, exkluzíven a falu társadalmától és pontosan ügyelve azokra a külsőségekre, amelyek a rangjukhoz illettek.

Lili baronesz erős hangú, férfias mozgású markáns arcú, de azért nem csunya lány volt. Race volt, érdekes, inkább érdekes mint szép. Minden sportot szinte szenvedéllyel űzött. Autót vezetett, teniszezett, lovagolt, evezett és uszott.

A báró a fővárosban tartózkodott, országgyűlési képviselő volt. A báróné fehérhaju mélyen fekvő szemű szenvedő arcú nő volt, valami bábszerű jelenség, az élet igenlésének minden jele nélkül.

A két Hetényi sudárnövésű arisztokratikus megjelenésű ifjú. Nagyon hasonlítanak egymásra.

Most felvillanyozta őket a csinos fiatal lány jelenléte és egymáson akartak tiltanni a szélemességben. Igyekeztek mulattatni Ollyt, ami tel-

jes mértékben sikerült is nekik. Hiszen egyko- ruak voltak, tehát az érdeklődésük is a dolgok iránt hasonló volt.

Mégis örült a két nővér, amikor végre egye- dül maradhattak.

Csodaszép tavaszi este volt, kimentek a parkba. A kertésznek mostanában sok dolga volt és még villanyfénynél is dolgozott az üvegházban. Olly elragadtatva állt meg az üvegház előtt.

Dus exotikus növények egész erdeje volt ott benn. Pálmák, fikuszok, páfrány, narancs és citromfák; ezenkívül a tavaszi nyíló virágok egész raja.

— Menjünk ide be Elizkém — könyörgött. Ugrált, jelkesedett, virágtól virághoz futott. Valósággyal megszédült, mint egy pillangó a virágos réten. A szépség mámorossá tette és a kacagása most olyan finom volt, mint az ezüstcsengtyű.

— Milyen gyermek még — nézte őt Eliz.

Aztán megint sétáltak és Olly ajkáról mint a megkönnyebbülés boldog könnyei úgy csurgott a szó:

— És tudod, mikor Kremfeldre érkeztünk és Pepi néni a postakocsira tette a bőröndöm és engem is ráültetett, az akkor tudod, még szomorubb volt, mint a temetés. Akkor éreztem én, hogy nemcsak a drága apuska meg anyuska van elfetve, de most minden, aki szép volt az életben el van temetve. És Pepi néni szegény az Isten nyugosztalja nem tudott nekem semmit szöpre vagy jóra változtatni. Rossz és rút volt ott nekem minden. A törpe házak, a parasztok, a poros piszkos postahivatal, mellette a sötét szoba, ahol aludtunk és ettünk... Rossz volt, amit a Pepi néni főzött. Csunya volt a Pepi néni ruhája és az orra, rossz volt a szag, utálatos a beszélgetés, amit az asszonyok folyattak Pepi néniel, akit dicsértek, hogy milyen áldozatot hoz, hogy ilyen nyugót vett a nyakába, amilyen én vagyok és mondták, hogy abba ugyse lesz köszönet.

Sok-sok idő kellett, amíg megszerettem Pepi néni, de mást semmit sem szerettem meg azután sem.

— És tudod Eliz, itt most nekem szép, nagyon szép, nem csak azért, mert te itt vagy, de mert szép, látod ezek a virágok, a tágas szobák, a fák, az ápolott emberek és minden...

Lázás volt a hangja, a keze forró. Eliz vitte lefeküdni. De még azután is soká, soká mesélt Olly.

Már félálomban voltak, amikor Eliz megszólalt:

— Mond, hogy tetszik neked a tanár?

Ollyból ellenáthatatlanul tört ki a kacagás, megölelte Elizt.

— Nagyon. Hogyne, amikor neked úgy tetszik.

Érezte, hogy Eliz megremegett. Ez volt az a pillanat, amikor a legzárkózottabb lélek is kitérül.

— Szereted őt? — kérdezte Olly, maga sem tudva, hogy jöttek ezek a szavak ajkaira.

Eliz pedig most először, önmagának is először vallotta be:

— Szeretem.

Olly megölelte.

— Akkor tehát boldog vagy Elizkém?

Eliz mélyet sóhajtott.

— Dehogy. Hogyan gondolod? Inkább boldogtalan.

— Hogyan, ő talán nem szeret?

— Ez az, amit nem tudok...

— Ha nem tudod, attól még ne legyél boldogtalan, erre rá érsz, ha biztosan fogod tudni, hogy nem szeret viszont.

— Te kis bohó. Talán igazad van.

— Akkor most már nyugodtan aludhatunk — mondta Olly és megfordulva a másik oldalára, már aludt is.

*

Reggel sok dolga akadt Ollynak. Erna comtesz utazott Erdélybe rokonaihoz és onnan Olaszországba együtt azokkal.

Át kellett nézni gondosan az utra szánt fehérneműt, nincs-e valami leszakadva, meglazulva.

(Folytatás következik)

NYILT-TÉR

! Megérkezett !
az újabb szállítmány
a szenzációs 4 csöves
PHILIP S
villanyrádiókból
a Central Rádióhoz
Szubotica, Kaszinó épület

OLCSÓ ALUMINIUM VÁSÁRI

Krauser Károly cég

ÜVEGKERESKEDŐ

Értesíti a tisztelt háziasszonyokat, hogy az alumínium vásár f. évi január hó 12-én kezdődik és két hétig tart.

Sigg-féle alumínium

főzőedényeket egységes alacsony áron árúsítja

Bőráru hetek

SCHLAGERNÉL

30% árkedvezménnyel, január 16–28-ig
SUBOTICA, ALEKSANDROVA UL. 1.

2/3

Mielőtt

narancsot, mandarint, citromot, marónt, mazsolát, datolyát, fügét és más délgyümölcsöt

vizonteladásra vásárol, saját érdekében kérjen tölem ajánlatot

Ceizler Károly, Subotica

14/19

Ne nőszüljön**„DOMUS“-BUTOR**

nélkül, melyek átköltözés miatt

mélyen leszállított áron

nagy választékban kaphatók

„Domus“ Bernát Pesniz
cégnél NOVISZAD Željeznička 105

Weitzenfeld**i Drug**

INTERURBAN

TELEFON

192

Szubotica

Futószőnyegek, linoleumok, kár- pitoscikkek, valamint lisztes-, korpás-, gabonás- és egyéb zsákok eredeti gyári áron óriási választékban.

Kérjen árajánlatot.

Olcsó árak! **Fűzők** Olcsó árak!

orvosi rendelésre, **haskötők** a legmodernebb kivitelben

Gutai-nénál, VII., Ostojičeva ul. 15

Dr. Seibt
 B E R L I N
rádiói és hangszórói
 szelektívek, zöreimentesek, hangjuk kellemes, szépen tisztán csengő. - Győződjék meg. - Hálás lesz!
 Vezérképviselő: Tehn. Biro
Ing. Solarović Novisad
 Futoški put 68. Telefonszám 26-02

Egyedül ez a gyár készíti a legjobb minőségű és egyuttal a legegánsabb sár- és hócipőket

TRAPEZ

Ezért csak "TRAPEZ" sár- és hócipőt vegyen

MAKSO NEURATH I DRUG
 Pejačevićava ul. 16 OSIJEK I Telefon 300

VIZVEZETÉKI cikkek és szerelések, szivattyúk, melegvizet előállító készülékek, fürdőberendezések

központi fűtés, mélykutatás furása

Minden szakmába vágó anyagból nagy raktár
 Szakmérnöki tervezések

»TRETORN«
 naponta 30.000 pár sár- és hócipőt állít elő, amelyet millió és millió ember hord a legnagyobb megelégedéssel.

Vegyen Ön is még ma **»TRETORN«** sár- és hócipőt, mert ezek a legjobbak

Minden vevőt meglátogatunk!
 Kérjen árajánlatot

A hatóság véglegesen engedélyezte az ajándék csokoládé árusítását

Legolcsóbb Legszébb Legmegbízhatóbb

Ládás-áru 1200 darab töltött nagy csokoládé 120 drb ajándékkal, 4 óra, 1 kendő, 1 drb 6 személyes servise és 114 darab szép ajándék

Dobozos-áru 300 drb csokoládé 20 ajándék, 2 óra 18 szép ajándék

REKLÁM ARAK
SCHÄFFER RÓZA SUBOTICA
 Vezérképviselő: Radó Gyula, Szubotica I., Jelašićeva ulica 3.

Melyik szépség kell csodálatot?

Van a szabályos arcunk, amelyből a szín szépsége hiányzik, jelentősége? Nincs! Csak az a hölgy, akinek ragyogó arcbőre és gyönyörű arnyékok az ajkai vannak, kell fel a társaság irigységét. Az ilyen nő mindenütt csodálatot fog kelteni, míg az egyenletesen szép arc észrevételül marad. Átlagszerekkel ezek az előnyök soha sem érhetők el, csak a Khasana-Superb segítségével. A Khasana-arepirosító narancsszínű ugyan, de a használat után néhány pillanattal az egész arcot enyhe piros szín vonja be. Teljesen mellékes, hogy a világot vagy a sötétet használja, mindkettővel a típusának megfelelő természetes szint fogja elérni. A Khasana-szájpirosítót ugyanúgy kell használni. Az ajkak csak szükséges arnyékolást kapják, semmi mást. Mindkettő — az ajkak — és az arepirosító — oly finomak és olyan kevésbé feltűnők, hogy senki sem sejtje a Khasana-Superbet. Napenkinti egyszeri használata elég és vízzel és szappannal a Khasana könnyen eltávolítható.

KHASANA SUPERB
 S. H. S. Izerakati
 Jugopharmacija d. d., Zagreb
 kozmetikai osztály

Mindenütt kapható!

DR. M. ALBERSHEIM - FRANKFURT A.M. - LONDON

EUPHOSIL
PARAFFIN THERAPIA

A legújabb eredményeiben felülmulhatatlan gyógymód reuma, köszvény, ischias, lumbago, fagyolt végtagok és neuralgikus fájdalmak esetében. Legbiztosabb sikerül paraffinos pakolásos fogasztás az egész testre, vagy annak egyes részeire berlini módszer szerint. Számos közönséges, vidéki betegek részére lakás és ellátás. Kérdésre prospektust vagy szóbeli felvilágosítást ad Dr. Vécsei Jenő orvos, Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Mérsékelt árak!

Zongorák és hangszerek elsőrendű világgyártmányokat, részletekért forduljon
Edmund Raab
 Sombor
 Kérjen ismertetőt!

Bajmokon
 a Bácsmegeyei Napló részére
hirdetéseket
Gyetvay József
 blzománys vesz fel

MODERN
 őr- és hálószoba, konyha és előszoba, csi-lárok stb. elköltözés miatt
jutányos áron eladó
 Bövebbet REICH Ciril Metod trg 3.

Billiárd
 mandinergumi, zöldpostó, dátkó, golyó, sakk, dominó, Lignum-Sanktum tekegolyók, habák és minden más esztergályos áru legolcsóbban beszerezhető

Ehrlich J.
 esztergályosnál, SOMBOR
 Páriška ulica 1 44

ZSÁK
 legolcsóbban
AVRAM SCHIFF
 zsák- és ponyva-kölcsönzőnél
AFRIK, LŐSZÓR
 és **LÓTAKARÓK**
 gyári lerakata
HEVEDEREK TÖMLÖK stb.
NOVISAD Telefon: 2403 Telegr.: Jutalif
 Fiók: Beograd-Sava
 Kérjen árajánlatot!

20 évvel megfiatalítja a „SCHNEEWEISS” HAJREGENERÁTOR!

Visszaadja a megöszült haj, bajusz, szakáll eredeti színét. Garantáltan mérlegmentes. Minden gyógyszerárban és drogériában kapható. — Ahol nincs, oda 40 dinár előzetes beküldése után két üveggel bérmentve szállít.

BALLA DROGÉRIA, Vel. Beeskerek

Mindennemű

LŐTT VADAT

nyulat, fácánt, foglyot, őzet, vaddisznót, szarvast

VESZEK

ab feladóállomás

Nagyobb mennyiség átvétele a helyszínen történik

E. VAJDA

vadnagykereskedő

Čakovec - Međumurje

Távíratcím: Vajda Čakovec

Telefonszám: 59, 60, 3 és 4

ELADÓ tiszta nemesített „YORKSHIR“-i tenyészkánok és kocák

A Predović R. T. zagrebi cég „Gyurgyista“-i mintagazdaságából érkezett 40 darab 7—8 hónapos tenyészkán és koca eladás céljából. A sertések tiszta nemesített „YORKSHIR“ fajuk, kifejelettek és az itteni viszonyokhoz aklimatizálódtak. A sertések megtekinthetők a volt Vermes szálláson (a SAND-pályával szemben.) Érdeklődők forduljanak a cég szubotocai fiókjához Paja Dobanovackoga ulica br. 3., telefonszám 266.

Menyasszonyi ke Lengyék,

férfi, női és gyermek-fehéreműek mérték szerint. Agy- és asztalneműek. Pizsamák. Orvosi köpenyek. Bécsi szabás! Kézi himzés!

Izléses, tartós, olcsó!

Tegyen próbarendelést

Pollák Leó fehéreműgyára

Senta (Bačka)

Számos köszörő- és elismerőlevél

GRAPHIT

darabokban és poralakban vasöntődék, stb. részére

kapható

REICH és FRIEDMANN
cégnél, NOVIBAS

KINTORNA

Anyja (kisfiához): Pistikám, szólj be Babarci nének, legyen szíves adjon kölcsön egy kis sőt...

Brumzala az uccán összetalálkozik a szabójával és ráival:

— Két hét alatt sincs készen a ruhámmal, mester? Hiszen az Uristen hat nap alatt megteremtette a világot.

— Igen, de nézze meg csak a világot és aztán nézze meg azt az öltönyt, amit tőlem kap!

— Bolond maga, hogy a kalapja után a vízbe ugrik? Hiszen az életét kockáztatta.

— Igen, de viszont ha kalap nélkül megyek haza, feltétlenül agyonüt a feleségem.

— Hát persze, hogy nincs étvágya, ha megevett két adag rostélyost, sült burgonyát, három adag tésztát és két almát.

— Igen ám, de már akkor sem volt étvágyam, mikor leültem enni.

— Mondja barátom: tudja maga, hogy mi az a szökőár?

— Majd én nem tudom, akinek már két feleségem és három pénztárnokom szökött meg.

— De az ár? Hol marad az ár?

— Hát azt hiszi, hogy nem én adtam meg az árát?

— Mondd, pajtás, mitől kopaszodtál meg?

— Sokat használtam a fejemet.

— De persze csak külsőleg.

A bírói tárgyalóterem komoly falai közé is bebetéved egy röpke pillanatra a humor. Az alábbi két eset is ott folyt le az igazságszolgáltatás csarnokában. Egy többszörösen büntetett zsebtolvaj állt a bíró előtt.

— A vádlott — mondta egyebek közt az ügyész ur — nem új ismerősünk. Alig három hónapja, hogy itt állt a bíróság előtt, hogy számot adjon két rendkívül éles logikával kieszelt és bravúrosan végrehajtott lopása miatt...

A vádlott kifeszítette mellét, büszkén körülnézett a teremben s az ügyész felé fordulva mélyen meghajolt.

Megköszönte az elismerését.

A másik esetnek két minden hajjal megkent pénzügynök volt a hőse, akiknek usztrakölcsönök közvetítése miatt kellett felelnök. Az ítélet úgy szökött, hogy „bizonyítók hiányában” fel kellett menteni a vádlottakat. A tárgyalás végén az egyik vádlott mély reverenciával köszönt az ügyésznek. Kimenőben megkérdezte a társa:

— Miért hajoltál meg olyan tiszteletteljesen az ügyész előtt?

— Hát nem hallottad, — felelt ez — hogy milyen hűzelgően nyilatkozott rólam? Hiszen *valóság* gal mintaképp állított oda. Azt mondta, hogy az én esetem direkt iskolapéldája annak, hogyan kell megkerülni a törvényt!

Jelenet egy vegyeskereskedésben:

— Az ön reklámjában azt olvastam, hogy itt kapható a város legjobb sajtja, továbbá, hogy kitűnő kalapácsok is kaphatók.

— Ugy van, uram.

— Akkor adjon egy kalapácsot, hogy eltörjem azt a sajtot, amit itt legnap vettem.

Kivándorlók figyelmébe!

Aki az Egyesült Államokba, Kanadába vagy Délamerikába: Argentína, Brazília, Uruguay államba akar utazni, annak azonnali és díjtalan felvilágosítást nyújt a FRANCIA VONAL

Hasonló felvilágosítást nyerne a visszautazók is.

Beograd Sombor Vel. Beeskerek
Karadjordjeva 91 Vojvoda Putnika Venac 20 Obala Princeza Jelenae 3

Pérez

-kölcsönt kaphatnak gazdák, földre, házra hosszabb időre a legolcsóbb kamat mellett.

Ingtalanok vétele és eladása. 20%-os koronabónokat a legmagasabb áron veszek

Telekkönyvi és keresk. információk Képviselőket mindenütt felveszek!

Dr. Belohorszky Adolf,
bank- és ingatlanközvetítő
Novisad, Safarikova ul. br. 7. I. em. 10

Autótulajdonosok figyelmébe

ajánlom vulkanizáló műhelyemet. Javítások 50%-al olcsóbban az eddiginél. Hő- és sárgummicipók javítása. Gép- és lakatosmunkákat, technikai szereléseket, vízvezeték- és csatornázást vállalom. Javításokat azonnal és pontosan eszközölök.

Braun László, Noviszád
Futoški put 7. (az udvarban)

A vajdaságlak kedvelt találkozóhelye BUDAPESTEN a

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23
a Keleti pályaudvarnál

Teljesen újonnan berendezett kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árak.

A Bácsmezei Naplóra való hivatkozással 20% engedményt kap

Testvérvállalat
OSTENDE KAVÉHAZ

Tulajdonos: GROSZ ÖDÖN

A MODERN NYELVTANULÁS

NEM FÁRASZTÓ

ellenkezőleg: apról napra növekedik öröme, mert

amint megkezdte a tanulást, már beszél is!

Nem a nyelvtani szabályok halmazát adja, hanem gyakorlati módszerrel írta

VUJKOVICS MARICA
SZERB-MAGYAR
nyelvtanát

Ara 30.— dinár

Kapható a Bácsmezei NAPLÓ könyvosztályában

Vidéki szállításhoz 5 dinár portó

Anderl-Rogge elismerten elsőrendű Leánynevelőintézet

GRAZ — Lessingstrasse 19 Telefon 29—93
Szünidei otthon is. — Felvilágosítás, prospektusok

LIFKA-MOZI

Csütörtököt vasárnapig
Dina Gralla Ráday Imre
 fenomenális vígjátéka a szezon kimagasló újdonsága
Egy kis előleg a gyönyörökből
 Vidám kalandok egy menyasszonyjelölt naplójából.
 Ezenkívül világvárosi varieték fő attrakciója
Hudini
 a bilincstörők királya.
 Szökés a Sing-Sing fegyházból. 13-os rab.
 Élő postacsomag. Feltámadt múmia.
Rendes helyárak! Rendes helyárak!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy méter 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogott jellegű leveleket fogadjunk. Kérdésekkel forduljunk válnakbálg melléklendő

20%-os koronabónuszt legmagasabb napi áron vásárol Lederer Dezső, Szombor. 226

Korcsok megvételre 500 méter vasuti sint. Steiner Bela, Velika Kikinda. 308

Műszaki cikkek, Wolfner-gépszij, S. K. F. golyóscsap-ágak, rez-, vas-armatúrák, víz-, gőz-, gázvezetékcsövek kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 10445

Novizzadon, a Tisztviselőtelegen új, teher- és adómentes családi ház szabad kézből eladó. Bővebbet a novizzadi kiadóhivataltan. 416

Tejcsarnok, jóforgalmu, be- tegység miatt eladó. Vilho- nova ul. 20. 424

Házeladás. A városliget mel- lett kétszobás ház olcsó áron eladó. Bővebbet dr. Nagy Ödön ügyvédnél. 218

Fodrászok. Eladó Beograd legnagyobb női- és férfifod- rászülete. Felvilágosítás nyerhető 23. jelige alatt a Jugomossnál, Beogradban. 447

Nagy hás vegyeskereske- déssel, nagy helyiségekkel és péksütődével, sok mel- lékhelyiséggel, Baranyában eladó. Cim a kiadóban. 458

Kiszolgáló pult, 3 méter hosszú, üvegezett stélázi és 5 kg-os pulmérleg el- adó. Cim a kiadóban. 514

Prima föld, a város alatt 15 láncc szállással, villa Pa- lies legszébb helyén 10 ka- pa szőlővel bérbe, vagy el- adó külön is. Cim a kiadó- ban. 516

Planino Részler-gyártmány, Paliszander ebédli jutá- nyos ártan eladó. Cim a kiadóban. 511

VÁROSI MOZI
 Csütörtök—vasárnap Kettős műsor
Hajótörés
 Tengerész dráma. — Főszereplők
Clara Windson és Allan Waren
A pajkos Lola
 vígjáték. — Főszereplő: Lilian Harvey
 UFA program

BALKAN
 KERESK. BIZOMÁNYI ÖG-
 NYÓKSÉG ÉS INFORMÁCIÓS
 IRODA
SUBOTICA
 MANOJLOVČEVA ULICA 7

Elvállal
 kereskedelmi képviseletet,
 mindennemű kérvények megír-
 ását, utlevelék vitatását, for-
 dításokat (szerb, francia, angol,
 német és magyar nyelven).
 Információkat és utba-
 igazításokat ad minden
 ügyben.

Közvetít
 mindennemű gépek ingatlannak el-
 adását és vételét, kölcsönököt
 előnyösen, valamint pénsek ki-
 helyezését.

Sürgős készenléti csekk
**BOY áll a közönség
 rendelkezésére.**

HÁZASSÁG
 Boldog házassághoz is kell
 pénz. Vegyen Gyetvainál
 sorsjegyet, biztosan nyer.
 11116

FOGLALKOZÁS
 Allárt adok fixre és pro-
 vizióra, akik foglalkozni
 akarnak közszükségleti cik-
 kek eladásával, jelentkezni
 lehet egész nap 8 óráig
 este, Peit iroda Subotica, a
 vasut állomással szemben.
 (a kollektio és a katalog
 átvételéhez szükséges 500
 —1000 dinárig kaució)
 393

Földbirtokosok figyelmébe!
 Gazdai állást keresek, tíz-
 éves bizonyítványom van,
 negyvenöt éves, nős ember
 vagyok. Gimem a kiadó-
 ban. 497

Főmelnárt keres azonnali
 belépésre várn. és kereske-
 delmi malom. Klara Min-
 Prigl. Sv. Ivan 494

Keresünk 3/4 vagonos mo-
 dern kereskedelmi és vám-
 örő malmunkba technikai-
 lag is képzett, magyarul és
 szerbül beszélő, elsőren-
 dűen szakképzett főmelnárt.
 Ajánlatok Gyáripar Szteri-
 becse (Bácska) címre kü-
 lendők. 488

Lakk- és festőknagykeres-
 kedés keres egyes szakma-
 beli segédet a detailüzlete
 részére február 1-i vagy
 március 15-iki belépésre.
 Ajánlatokban az eddigi mű-
 ködés és életkor feltüntetén-
 dő. Gy ajánlkozók, akik
 az államnyelven kívül né-
 metül is tudnak, előnyben
 részesülnek. Az ajánlatok
 Nr. 165-20. jeligére az In-
 terreklam r. t. címre, Za-
 greb, Marovska 28 címre
 küldendők. 502

Gépsész nagy- gyakorlattal
 gőzgépek és szivógázmoto-
 rok terén, állást keres márc-
 sius 1-re. Szives megkere-
 seletek a kiadóba kér. Gé-
 pésszakembere jeligére. 504

Két szolid hivatalnoknál
 teljes ellátásra felveszek.
 Cim a kiadóban. 509

AZ ÜZLET
 részletesen tájkoz at a ma-
 gyar üzleti világy eseményeiről
 Jugoszláviai terjesztését a külügyminis-
 terium 10664/1926 számú rendelettel
 engedélyezte.

Előfizetési díj egy évre 200,
 félévre 100, negyedévre 50 din.

Az előfizetési díj behűlhető a kiadó-
 hivatalnak 67.521 számú jugoszláv posta-
 tak rēkpenztári csekk számlájá javára.

**Ingyenes mutatványsszá-
 mot küld a kiadóhivatal.**
 Budapest, VI., Andrassy-ut 29

NAPONTA
ELISMERT PRISS
 jug. teschni lenvaj
 jug. svic. omenthali sajt
 jug. svic. grayer sajt
 bosznial trappista I-a, és
 II-a
 bánáti trappista
 francia roquefort sajt
 hollandi eidami sajt
 olasz strachino sajt, valódi
 olasz strachino, szalámi
 olasz balpasa
 olasz parmezán, 4 éves
 Casino sajt
 szalámi sajt
 urpski kajmak
 liptóli turó
 szombori turó
 székely turó
 kvargli
 kecvavaj
 reggeli sajt (Frühstück-
 Käse)
 desiert, kajmak és roma-
 der
 bel- és külföldi dobozos
 sajtok,
 és egyéb sajtok
 és édes teje!
KAPHATÓ
TRISIO TÓDOR
 sajt- és vajkereskedésben
SZUBOTICA
 Strossmayerova ulica 22.
 (Halpiac)

VÉTEL-ELADÁS
 Darálómalom eladó. Ga-
 jeva ul. 27. 500

Vasutállomással szemben le-
 vő ház, vendéglővel és szál-
 lodával eladó. Cim: For-
 rái, Hotel »Sumadija«, Ve-
 likibeckerek-Begej. 15122

Fajnyalak kaphatók a
 kirajvebregi faj- és ha-
 szonytulitepen. 156

20%-os koronabónuszt leg-
 magasabb áron vásárol
 Pucka Stedionica, Ostjek.
 14860

KÉTLYUKA MORZSÓLÓ hasz-
 nált állapotban, igen alkalm-
 as jargány meghajtásra,
 eladó. Tudakozódni Knézy
 Pötternél, Szombor. 491

**Vegyeskereskedés Ada köz-
 ség főuccáján eladó, vagy
 kiadó. Felvilágosításokkal
 szolgál a tulajdonos Sárközi
 Kálmán, Ada. 508**

**Motoralom, 150 q kapaci-
 tással, nagy községhen,
 más vállalat miatt eladó.
 Bővebb felvilágosítás nyer-
 hető a helyszínen Schott
 Ferencnél, Torda (Bánát). 507**

Eladó teljesen jó karban
 levő billiárdasztal jutányos
 áron. — Érdeklődni lehet
 Vargha Ferenc bankbizó-
 mányosnál Nova Kanjzsan. 506

KÜLÖNFÉLE
 Hotel »Amerika« Szentán
 tisztá szobák, jó koszt, leg-
 jobb itajok. Fürdő minden-
 nap. 14823

**Borbélyüzlet Vojvoda Put-
 nika trg 14. szemben a
 vasutigazgatósággal, feb-
 ruár elsejétől kiadó. Érde-
 klődni Miladinovié ügyvéd
 irodájában. 438**

Modern kölcsönkönyvtár
 állandó könyvújdonásokkal
 előfizetés egy óra 15
 dinár, naponta egy könyv
 kapható. Heumann könyv-
 kereskedésben, Subotica,
 Karadjordjev trg 12. 214

**Értesitem igen tisztelt ve-
 zőimet, hogy cipészüzletem
 január 15-én S. Koloka
 ul. 8. sz. alá közvetlen
 mellettem levő házba he-
 lyezem át. Petró Károly
 cipésmester. 384**

**Különbejárati uccai buto-
 rozott szoba kiadó VII.,
 Hadzičeva ulica 4. 390**

**Kiadó 2 raktár- és pince-
 helyiség. Agina ul. 7. 418**

**Lakást keresek május else-
 jére, 3 vagy 4 szobás, mel-
 lékhelyiségekkel földszint,
 lehetőleg Knez Mihajlova-
 Karadzičeva, Zmaj Jova-
 nova ulicán vagy közelé-
 ben. Cim Ernest Fischer
 Subotica, Karadzičeva ulica
 26. 436**

**Két uccai szoba, nagy elő-
 szoba és mellék helyiséggel
 álló lakás, újonnan parket-
 tázva, festve, víz-, villany-
 és gázzal felszerelve azon-
 nal bekölthető, kiadó
 irodának, orvosi rendelőnek
 kiválóan alkalmas. Jelasi-
 čeva ul. 1. I. em. 519**

Harsi kanári legolesobban
 beszerezhető Unger cipész-
 nél Szubotica, Pašičeva ul.

Floaróriném 16 HP gyári
 magánjáró nyersolajmoto-
 romot szivógázmotorra. Ér-
 deklődők írjanak Ujfalvi
 László Gaj, kod Kovina
 (Bánát) címre. 479

**Kölcsönt 5000 dinárig, ke-
 resek pár napra, vagy tár-
 sat hasonló összeggel. Nagy
 kereset biztosítva. Megke-
 resések Sekulić, Knez Mi-
 hajlova 11. 517**

**Teljesen különbejárati eme-
 leti szoba, a belváros köz-
 zéppontjában, villanyal,
 gázzal, vízvezetékkel, fal-
 bapított mosdóval azonnal
 kiadó. Cim Dobanovacka
 ulica 5. 515**

**Közvetítjük a legrövidebb
 idő alatt az engedélyek
 minden fajtaját, állampol-
 gársági, itt-tartózkodási en-
 gedélyt (trafik, kavékime-
 rés, lícno i mesno pravo
 stb.) Nemzetközi Iroda,
 Subotica, Aleksandrova uli-
 ca 9. 485**

**Észak- és Délamerika ész-
 szes államainak jegyzéke
 minden odautazásra von-
 nálkozó utbaigazítással ma-
 gyar nyelven most tíz di-
 nárért kapható. Küldhető
 posta vagy okmánybéllye-
 gekben. Nemzetközi Iroda,
 Aleksandrova ulica 9. Su-
 botica. 485**

**Ujonok! Szakavatott egyé-
 nek pontos felvilágosításo-
 kat adnak katonai termé-
 szelő, különösen sorozási,
 szolgálati idő meghatározá-
 sára és jogos esetekben a
 szolgálatok megrövidítésé-
 re vonatkozó ügyekben.
 Nemzetközi Iroda Subotica,
 Aleksandrova 9. 485**

SOMBORBAN
 a BÁCSEMEGYEI
 NAPLÓ részére
hirdetéseket
Dr. Szántó
Miklós
 Kralja Petra ulica
 (Bajai ut) 45. vez. fel
 Telefonszám 341

Külföldi
 gobelin-stramin-
 festőműhely konkur-
 rencia nélküli árak-
 kal keres összerakte-
 tetést, csakis jól beve-
 zetett saját számlá-
 jára vásárló
 kézimunka engros-
 céggel. 200
Atelier „Helly“
 Bratislava
 Dítá ul. 33

Mignon
 Insztorisz Sándor
 cukrászdájában
Sütemény
 drb-ja 2 dinár
 Valamint kitérés
torták
 olesó kaphatók
 Subotica, Strossmayerova ul.
 22 szám, Halpiac

 Hentesek részére
húsvágógép,
kolbásztöltőgép
bárdok, kések
 valamint háztartási és
 konyhaszerezési cikkek
 olesó áron kaphatók
Weiner
 Subotica, Gyümölcsplac
 Kérjen árai n atot!

Butorokat,
portálokat,
üzletberendezéseket
 a legolesobb áron készit és javit
Rizsányi Pál
 asztalos
 Jugovičeva ul. 6. A Kekas-Iskola
 mellett 14867